

De afzittende vrijlaten van het Brugse Vrije in 1567, 1568/9 en 1570

Pieter Donche

Inleiding

In een nummer gewijd aan het congresstema 2017 "Waar woonden mijn voorouders?" gaat dit artikel eigenlijk in essentie over "waar woonden mijn voorouders *niet*?": het gaat namelijk over "afzittende vrijlaten" dat wil zeggen laten van het Brugse Vrije die zelf *niet* in het Brugse Vrije woonden. Op het eerste zicht misschien haaks op het thema maar eigenlijk toch niet ... Het is immers voor genealogen belangrijk goed te beseffen dat tijdens het Ancien Régime het niet de *woonplaats* maar wel de *civiliteit* (poorterschap, vrijlaatschap, keurbroederschap) van een persoon is, die bepaalt waar wettelijke akten waarin hij betrokkene is, verleden worden. Het is immers in de archieven van de instellingen (schepenbank, weeskamer, ...) van het rechtsgebied waarvan hij de civiliteit had, dat akten zoals kopen- en verkopen van roerende of onroerende goederen, borgstellingen, huwelijkscontracten, weesakten, staten van goed, enz. ... bewaard zijn. Zij zijn dus in de archieven daar te zoeken en dat kan op een heel andere plaats zijn dan in zijn woonplaats. Zoeken op verkeerde plaatsen leidt onvermijdelijk tot niets vinden of erger: ontmoedigd het zoeken opgeven.

In het verleden was ook voor onze voorouders een competente afhandeling van wettelijke handelingen een gezocht goed. Kleine jurisdicties zoals schepenbanken van kleine steden of heerlijkheden met een beperkt personeelskader en vaak ook beperkte kennis van het recht konden dat niet altijd garanderen. Grote jurisdicties zoals het Brugse Vrije of de stad Gent (waar de stad en de kasselrij door een zelfde schepenbank werden bestuurd) hadden grote personeelskaders met bekwaam personeel en vaak ook eminente juristen. Vandaar dat ook van ver buiten hun territoriaal gebied vele personen de civiliteit daarvan aannamen, zodat hun wettelijke akten voor deze competente instellingen konden verleden worden.

Wie waren deze "rechtzoekenden uit den vreemde?". Kennis daarvan kan een voorouder laten opduiken waarvan men al lang het spoor bijster was en een dood spoor weer springlevend maken. Daarom leek ons de publicatie van een aantal lijsten uit de 16de eeuw van afzittende vrijlaten van het Brugse Vrije niet zonder belang voor genealogen.

Enkele lijsten van afzittende vrijlaten van het Brugse Vrije 1567-1570

Deze lijsten¹ geven een opsomming van de 'edele, notabele en andere' personen die vrijlaat van het Brugse Vrije waren maar dus niet woonden binnen de grenzen van het Brugse Vrije. In hun tijd werden deze *afzittenden* genoemd in tegenstelling tot *opsittenden* waarmee deze die wel binnen de grenzen woonden aangeduid werden. De lijsten vermelden voor ieder de jaarlijkse belasting, *zetting* die men diende te betalen, het zijn dus in feite boekhoudkundige documenten.

De *zetting*² was een belasting op het inkomen, vnl. voortspruitende uit het grondgebruik, die de Vlaamse kasselrijen en dorpen hieven, zowel voor de belasting van de beden (belastingen ten voordele van de vorst) als die van de eigen lasten.

Voor vrijlaten niet wonend in het Brugse Vrije stellen de rechtsgebruiken (*costuyme*) dat *Alle afzittende vrijlaten, behoudens de gone woonende binnen de stede van Brugghe, sijn gehouden jaerlickx te betalen 's lands profijte in redemptie van haerlieder settinghen ses grooten*³. Zij dienden dus een vast bedrag van 6 *groten* jaarlijks te betalen voor een fictief grondgebruik in het Brugse Vrije.

In de lijst zien we voor de *zetting* bijna overal 6 s. p. (*schellingen parisis*) vermeld staan (er zijn wel reducties tot 2 en 1 s.p. voor weduwen en weeskinderen). De *costuyme* drukt de *zetting* in een andere eenheid uit. De 'groten' daar staan voor (denieren) *groten Vlaams*, een eenheid die gelijk is aan een schelling parisis (*Parijse*

- 1 Gebruikte afkortingen: RAB: Rijksarchief te Brugge, BV: Brugse Vrije. RAB, Fonds Sanders BV nr. 196 (1567 (ns) en 197 (1568/9) en RAB, BV, Registers, nr. 590 (1570 (ns)).
- 2 K. MADDENS, 'De poorteriej en buitenpoorteriej in Vlaanderen', in: *Jaarboek 3 Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek*, Kortemark-Handzame, 1986, pp. 103-128, i.h.b. p. 108, noot 9.
- 3 LAURENS VAN DEN HANE, *Vlaems recht, dat is Costumen ende Wetten ghedecreteert by de Graven ende Gravinnen van Vlaenderen ...*, Gent, 1664, p. 133, art XXVII.

schelling). Ponden (= 20 sch.), schellingen (= 12 den.) en denieren *parisis* waren immers een 12 maal kleinere rekeneenheid dan hun gelijknamige eenheden ponden, schellingen, denieren *groten Vlaams*.

Volgens de *costuyme* van 1664 zou dus al wie op de lijst staat evenmin woonachtig zijn in de stad Brugge gezien deze laatste vrijgesteld waren van zetting en dus helemaal buiten de buitengrenzen van de kasselrij het Brugse Vrije wonen.

De lijsten: datering, samensteller, opmaak

De **eerste lijst** is aan het eind gedateerd als *X in sp(or)cle XV^c LXVJ*. Deze datum is nog uitgedrukt volgens de oude jaartijl, in die stijl werd het jaarcijfer pas opgehoogd met Pasen i.p.v. op 1 januari. In onze huidige nieuwe 1-januari-jaartijl is de datering dus: **12 februari 1567 (n.s.)**.⁴ De lijst is ondertekend met *J. Damme*. Dit is meester Jan van Damme, griffier zoals we die vinden in de lijst van de magistraat van het Brugse Vrije vernieuwd op 6 september 1566⁵.

De **tweede lijst** heeft geen datering noch handtekening aan het eind, enkel de aanhef vermeldt een jaartal 1568 (in o.s.) maar geen dag en maand⁶. We weten dus niet of deze lijst werd opgemaakt in de periode 1 januari t/m Paaszaterdag, dan wel daarna. De lijst is daarom ofwel resp. van 1569 (n.s.) of 1568 (n.s.).

We kunnen de onzekerheid over de precieze datum van opstellen evenwel toch nader beperken tot een periode van 7 maand, als volgt: In de lijst van "1568" wordt nr. 37, Victor van Dixmude *burchmeestere* genoemd. In de chronologische lijsten van de magistraat zien we dat hij inderdaad burgemeester van het Oostkwartier was van 20 september 1568 tot 5 september 1569. In de jaren ervoor, te beginnen in 1538 was hij telkenjare schepen geweest in zijn kwartier en in de jaren na zijn éénjarig burgemeesterschap was hij terug schepen tot zijn overlijden in functie in 1574⁷. De

4 Van 6 september 1566 en tot 5 september 1567 was *Cornelis Sceperus, heere van Eecke*, burgemeester van commune van het Brugse Vrije maar in de lijst van 10 februari 1567 (ns) wordt dit niet aangegeven (nr. 276. *jonchee(r) Cornelis Scepperius heere van Eecke*) wat we niet kunnen verklaren, tenzij het een vergetelheid is.

5 F. PRIEM, *Documents extraits du dépôt des archives de la Flandre-Occidentale à Bruges*, 2de série, T. 7 & 8, Brugge, 1850-51 (uitgave van een kopie van het handschrift van Marius Voet in RAB, Brugse Vrije, Registers, nr. 631). We merken op dat Jan van Damme wel nog nr. 20 *Joos de Quesnoy scepene* vermeldt, terwijl deze drie maand eerder op 30 oktober 1566 overleden was. Eigenlijk had hij zijn weduwe moeten vermelden (wat gebeurde in de lijst 1568/9).

6 *Zettinghe Rolle van allen den Edelen, notablen ende andere vrijlaten wonende buuten den lande van(den) Vrijen, de welcke bij burchm(eeste)rs ende scepenen ghetauxeert zijn over tjaer XV^c achte ende tzestich inden manieren naervolghende*.

7 Hetzelfde geldt ook voor nr. 293 Eloy Masin en nr. 294 Cesar de Clercq: ook zij waren in het schepenjaar 1568-1569 een jaartje burgemeester (resp. van het West- en het Noordkwartier) en in de onmiddellijk eraan vooraf gaande en de onmiddellijk erop volgende jaren waren ze schepen.

opmaak van de tweede lijst moet dus dateren van de doorsnede van het jaar 1568 in oude Paasstijl dat begon met Pasen 1568 en eindigde met Paaszaterdag erop volgend (d.i. 18.4.1568 – 9.4.1569) en de tijdsperiode 20.9.1568 tot 5.9.1569, dus in het interval **20 september 1568 tot 9 april 1569**.

Even vooruitlopend (zie verder): de derde lijst werd opgemaakt op een 5 januari, de eerste op een 10 februari. Mogen we daaruit besluiten dat ook de lijst van "1568" vroeg in het jaar werd opgemaakt? Dan is de kans groot dat de tweede lijst uit 1569 (ns) zou dateren. Maar dit is geen zekerheid ...

De **derde lijst** vermeldt in de aanhef als jaartal *XV^c neghenentzestich* en in de linker marge: *Actum den V in lauwe XV^c LXIX*, nog steeds oude jaartijl, dus **5 januari 1570 (ns)**. De aanhef is zoals die van 1567 (ns) en verschilt enkel in het jaartal⁸. De lijst heeft aan het eind een slotformule zoals deze van 1567 (ns) en is daar ook met zelfde datum als in de aanhef gedateerd en ondertekend met *J. Damme*.

Het geschrift van de lijsten 1568/9 en 1570 (ns) is hetzelfde als van de lijst van 1567 (ns) dus steeds dit van griffier Jan van Damme. Volgens de magistraatslijsten was Jan van Damme een eerste maal griffier in 1547 en daarna telkenjare tot een laatste maal op 6 september 1578. De lijst van 1567 (n.s.) telt 10 folio's recto verso beschreven, de lijst van 1568/9 telt er 11 plus nog twee vermeldingen op folio 12r., deze van 1570 (ns) heeft naast de omslag (met korte titel) er nog 11.

Vaak worden verwanten vlak na elkaar vernoemd, de griffier maakt dan ook gebruik van termen als *filius predicti* of *sorror predicti, zijn zuster*, enz. ... (nrs. 4-5, 37-38, 42-43, 58-59, 175-176). Maar ook zonder expliciete vermeldingen zien we verwanten (met of zonder een zelfde familienaam) bij elkaar gegroepeerd, zoals de Schepper met de aanverwanten Laurijn, de families de Bryarde, van Belle, van der Burch ...

Ook lijkt de griffier een voorkeur te hebben om binnen de afzonderlijke ambachten dezen eruit die lid waren van de magistraat van het Brugse Vrije dicht bij elkaar te zetten. Dit valt vooral op in Snellegemambacht: tien opeenvolgende vermeldingen (nrs. 293 tot/met 302) betreffen leden van de zetelende magistraat (in Woumenambacht iets minder uitgesproken: nrs. 184, 185, 188 en 189).

De transcriptie

Hierbij geven we de transcriptie van de lijst van 1567 (ns). Commentaren vermelden we tussen rechte haakjes. In voetnoot geven we nadere identificaties van enkele vermelde personen.⁹

8 Hier staat op de omslag nog (in het geschrift van de katern) : *Zettingherolle van den afsittende vrijlaten vanden jaere XV^c LXIX*.

9 Alle vermelde personen (meer dan 550) nader identificeren aan de hand van de historische literatuur zou veel te ver leiden, we

Na de namen staat een bedrag vermeld waarmee men belast werd. Voor zo goed als iedereen was dit *VJ s*, vanaf f° 4v overal gespecificeerd als *VJ s p*, dus 6 schellingen parisis. Dit bedrag namen we daarom niet over in de transcriptie maar enkel in de gevallen dat het anders was vermelden we dat.

De lijsten van 1568/9 en 1570 (ns) zijn erg gelijkend op die van 1567 (ns) maar de verschillen zijn niettemin relevant, daarom vermelden we die wanneer het gaat om meer dan louter spellingsvarianties. In de korte tijdsafstand tussen de lijsten zijn er toch al meerdere wijzigingen opgetreden: personen vermeld in 1567 (ns) worden nu soms als overleden vermeld of hun weduwe wordt nu vermeld i.p.v. de persoon, sommigen hebben het Brugse Vrije verlaten (ze zijn 'vervreemd'), enz. ... Er zijn ook afzittende vrijlaten bijgekomen.

Hoewel beide lijsten op zich al verzorgd geschreven zijn kon een soms moeilijk leesbare naam duidelijker geschreven aangetroffen worden in de andere lijst. Daarentegen, wat de latere tussengeprangde inschrijvingen betreft alsook (en vooral) de aantekeningen in de marge, die zijn vaak zeer slordig geschreven en waren erg lastig tot nauwelijks of helemaal niet te ontcijferen.

Enkele termen verklaard:

causa uxoris : uit hoofde van de echtgenoot
ergo : dus
filia : dochter van
filius : zoon van
gheroyeert : zie *royé*
liberi : kinderen van
mer : *m(ijn)heer*: aanspreektitel van een ridder
predicti/um : voornoemde
presbitre : priester
royé : (uit het Frans) geschrapt
sorrer : zuster van
vervreempt : vervreemd, d.w.z. verzaakt hebbend aan de civiliteit van vrijlaat van het Brugse Vrije
vidua : weduwe van
wijlent (schepen) : oud (schepen)

f° 1

1566 [1567 (ns)]

Zettinghe rolle van allen den edelen, notablen en(de) andere vrijlaeten wonende buten den lande vanden Vrijen, de welcke ghetaxeert zin in dit jegenwordich jaer XV^c zesse ende tzestich, bij burchm(eeste)rs en(de) scepenen vanden zelven lande, inder manieren naervolghen(de)

Ysendycke ambocht

1. *joncheer Maerten van Rossem ca(usa) uxoris f(i)li*

hebben dit enkel voor een selectie gedaan.

*a jonchee(r) Adriaen van Malsen, heere van Thielburch wijl(ent) scepene*¹⁰

2. *Joos van Maldegheem scepene* [1570 : *joncheer ...*]¹¹

[extra in 1568/9 en vermeld zonder bedrag : *Ph(i)l(ip)s van Maldegheem*]

[1570: de extra regel van 1568/9 is nu : *jonchee(r) Ph(i)l(ip)s van Maldegem f(i)liu)s Joos*]

3. *vi(du)a m(eeste)r Adriaen de Pape*

4. *Jan de Zuene van m(eeste)r Adriaen de Pape*

5. *Passchier Belchiere ca(usa) uxoris f(i)li)a p(re)dicti*

[1570 : *Passchier Belcier causa uxoris*]

6. *liberi m(eeste)r Jooris Horenbout w(ij)len pensionnaris*¹²

7. *Hubrecht Andriess(uen)e scepene*¹³

8. *Adriaen vander Woude ter Sluus*

[1570 : niet meer vermeld]

10 Het is niet Maarten van Rossem die schepen was, maar de griffier bedoelt wel diens schoonvader Adriaan van Malsen, die schepen van het Noordkwartier was van 1538-39 tot aan zijn overlijden in 1561 en in 1553-1554 *Adriaen van Malsen, heer van Thilbourg* genoemd werd.

11 De lijsten van 10 februari 1567 (ns), 1568/9 en 5 januari 1570 (ns) vermelden nr. 2 (*jonchee(r) Joos van Maldegheem scepene* maar volgens de gepubliceerde lijsten van de magistraat van het Brugse Vrije was het bij de vernieuwing van de magistraat op 6 september 1566 nog een *Jan* van Maldegheem die schepen was voor het Oostkwartier en niet een *Joos ...* (Zie PRIEM, a.w.; ook geverifieerd in het oorspronkelijk handschrift (RAB, BV, Reg. 631) dat voor die publicatie werd gebruikt.) Deze Jan van Maldegheem was voor het eerst schepen geworden in 1556-57 in vervanging van een overleden schepen Danckaert van Riethem (+ 26 december 1555, zie voor diens weduwe nr. 45) en hij bleef als schepen vermeld tot/met het schepenjaar 1567-68. Jan van Maldegheem was ook éénmaal burgemeester van het Oostkwartier in 1562-63 waarbij hij heer van Leyschoot genoemd werd. Pas vanaf het schepenjaar 1568-69 (begonnen september 1568) wordt een *Joos* van Maldegem vermeld en dat tot aan diens overlijden op 14 september 1573 (zelfde overlijdensdatum bij J.J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, I, p. 453). In de eerste twee lijsten zou dus moeten gestaan hebben *Jan* van Maldegheem ... Gravin DE LALAING, *Maldegheem la loyale*, Brussel, 1849, p. 138 vermeldt dat *Joos* van Maldegheem de heerlijkheid Leyschoot kocht op 17 juli 1558 maar volgens J.J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, I, p. 453 was het diens broer *Jan* van Maldegheem die Leyschoot erfde van zijn maternelle oom Simon van Halewijn en aan zijn broer *Joos* naliet na zijn overlijden. Zij vermeldt *Joos* van Maldegheem, heer van Leyschoot als overleden op 12 december 1573. Dit sluit aan bij het feit dat zijn zoon Philips eigenhandig schreef (volgens DE LALAING, p. 141) dat hij op 5 februari 1573 voor Pasen (o.s.), dus 1574 (n.s.) de eed als schepen aflegde in vervanging van zijn vader, iets wat ook bevestigd wordt in de magistraatslijsten.) Maar vermoedelijk vergist DE LALAING zich in hoe de heerlijkheid Leyschoot precies bij *Joos* terecht kwam en is de versie van GAILLIARD de juiste: van *Jan* op *Joos*, want dit wordt bevestigd door het feit (zoals hoger al vermeld) dat, toen Jan van Maldegheem burgemeester van het Oostkwartier was in 1562-63 hij toen al als heer van Leyschoot vernoemd werd. Maar anderzijds haalt F. BUYLAERT, *Repertorium van de Vlaamse adel*, Gent, 2011, p. 458 een lijst aan van 'Nobilis civitatis Brugensis' van 1563 (RAB, Fonds de Schietere de Lophem, lias 1, genealogie vanden Ryne en de Damhoudere, f° 3) welke o.a. vermeldt *Jodocus van Maldegheem, dominus van Leijscot, scabinus perpetuus francostarum*. Voorlopig weten we niet hoe de vork precies in de steel zit ...

12 *Meester Jooren Hoorenboults* was raadspensionaris vanaf 1540-41 (in vervanging van meester Andries Bavieres) en tot 1550-51.

13 Hubrecht Andries, *dict Adejans* was schepen van het Noordkwartier van 1560-61 tot aan zijn overlijden op 21 juni 1581 (burgemeester Oostkwartier in 1570-71 en 1577-78).

Oostburch amb(ach)t

- [extra in 1568/9, 1570 : *vi(du)a jonchee(r) Pieter van Belle heere van Eecke*]
9. *jonchee(r) Pieter Hector van Belle heere van Eecke*¹⁴
10. *joncheere Ruebrecht van Belle heere van Scoenwalle*
[later tussengeprangd]
[1570: ook tussengeprangd, maar niet meer heere van ..]
11. # *Joncheer Jacob f(i)liu)s Cornelis van Belle doot*
[geen bedrag]
[in linkermarge later toegevoegd] # *joncvr(ouw) Marie van Belle f(i)li)a joncheer Pieter*
[1568/9 : bedrag doorstreept en in de linkermarge: *vervreempt*]
[extra in 1568/9, vermeld zonder bedrag] + *jonckheer Jacob f(i)liu)s Cornelis van Belle*
[1570 : geen vermelding meer van *Jacob fs Cornelis*, wel van *joncvr(ouw) Marie f(i)li)a Pieter van Belle* maar na nr. 12]
12. [in linkermarge later toegevoegd] *joncvr(ouw) Franchoyse van Belle f(i)li)a joncheere Pieter heere van Heecke*
[1570: niet meer heere van ..]
13. *jonckheer Jan Duernaghele heer van Vroylant*¹⁵
[1570 : *Jan* doorstreept, in de linkermarge + teken en later eronder ,tussengeprangd: *joncheere Philip*]
14. *jonchee(r) Nicolas de Bryarde*¹⁶

14 Hier en in nrs. 12 en 24 wordt bedoeld Eecke bij Cassel (N.-Fr.) en niet Eke-op-de-Schelde (Oost-Vlaanderen).

15 A. MERGHELYNCK, *Le fief-manoir, dit "le Château de Beauvoorde" à Wulveringhem (1408-1900)*, 2 dln. in 2 vols., Brugge, 1900-1901, II, p. 309: Jan Duernaghele, heer van Vroylant was de vader van Adriana Duernaghele, die op 30 augustus 1557 gehuwd was met Niklaas de Bryarde (nr. 14). Jan Duernaghele overleed in 1569.

16 Vermeld als *Mher Nicolaes de Briarde, heere van Beauvoorde* als burgemeester van commune van het Brugse Vrije in 1567-68, in dezelfde functie ook nog in 1571-72 als *Mher Nicolaes de Briarde, heere van Leyszele*, in 1572-73 als *Nicolaes de Briarde* en in 1573-74 als *jo(nke)r Nicolaes de Briarde, heere van Leyszele*. Als schepen van het Noordkwartier wordt hij vermeld in 1575-76 als *Nicolaes de Briarde, heere van Leyszele*, in 1576-77, 1577-78, 1578-79, 1579-80 en 1580-81 als *Nicolaes de Briarde*. In de laatste schepenaar staat bij hem vermeld *abiit* (afgetreden, zoals bij nog negen andere collega-schepenen overigens). Hij overleed, verbannen en onvermogend te Kortrijk in 1580 of 1581 (A. MERGHELYNCK, *Le fief-manoir, ...*, p. 309).

Hij wordt dus slechts éénmaal vermeld als 'heer van Beauvoorde', daarna steeds als heer van *Leyszele*. Dit laatste betreft allicht Liezele, deelgemeente van Puurs (prov. Antwerpen), 15 km west van Mechelen. Wellicht gaat het hier om een verwarving met een andere de Bryarde. Dat Nicolaes heer van Beauvoorde zou geweest zien we nergens bevestigd in de uitgebreide studie van de genealogie de Bryarde zoals gegeven in A. MERGHELYNCK, *Le fief-manoir, ...*. In II, p. 299 lezen we dat (VIII) Andries van de Bryarde (vader van o.a. (IX) Karel (zelf vader van nrs. 15 en 16 Andries en Anthuenis), van (IXbis) Lodewijk (zie verder) en van nr. 17 Lambrecht) op 9 november 1507 de heerlijkheid Beauvoorde (met als foncier 151 gemeten in Watou) kocht. Hij overleed in 1527. A. MERGHELYNCK kent als zijn oudste zoon (uit zijn eerste huwelijk met Isabella de Cant) (IX) Karel de Bryarde (p. 301 en 313-315, vader van nrs. 15 en 16) en uit zijn tweede huwelijk (IXbis) Lodewijk de Bryarde (p. 301 en pp. 327-328). Lodewijk was heer van Beauvoorde in 1552 en overleed op 27 februari 1560 (ns), begraven te Steenvoorde. Deze had Beauvoorde reeds bij akte van 13 april 1553 overgemaakt aan zijn oudste zoon uit

[1568/9 : voorafgegaan door +, gevolgd door *heere van Beauvoorde*, geen bedrag]

[1570 (+ terug weggelaten) : *joncheer Nicolas de Briarde hee(re) van Beauvoorde*]

15. *jonchee(r) Andries van Bryarde heere vander Coije*¹⁷
[1568/9 : voorafgegaan door +, geen bedrag]

[1570 : niet meer vermeld]

16. *jonchee(r) Anthuenis de Bryarde hee(re) van Bavinchove*¹⁸

17. *vi(du)a mer Lambrechts de Bryarde president was*¹⁹

18. *joncheer* [geen voornaam vermeld, 1568/9, 1570 : *Ghyselbrecht*] *Bronchost heere van Schote*

19. *joncheer Jan van Obermont heere van Rybaucourt*

20. *Joos de Quesnoy scepene*²⁰

[1568/9, 1570 : *vi(du)a Joos de Quesnoy wijl(ent) scepene*]

f° 1v

21. *m(eeste)r Michiel Pauwaert clerck criminel*²¹

22. *Pieter f(i)liu)s Pieters van Eede ter Sluus*

[1568/9, 1570 : *Pieter f(i)liu)s Ph(i)l(ip)s [sic!] van Eede ter Sluus*]

23. *Fransois Bauwens tot Aerdenburch*

[1570 : *Fransois Bauwens 't Aerdenburch, nu Rocus Loonis ghetr(ouwt) hebbende de wedewe van Frans(ois) Bauwens*]

zijn eerste huwelijk: Adolf de Bryarde (geboren 31 maart 1522, burgemeester van Duinkerke, overleden te Brugge in 1580) Adolf had bij akte van 23 juni 1564 de heerlijkheid Beauvoorde overgelaten aan zijn jongere halfbroer Jacob (geboren 18 december 1541 uit het derde huwelijk van zijn vader). Maar zijn halfbroer Jacob moet kort daarna overleden zijn en de heerlijkheid Beauvoorde teruggekeerd zijn naar zijn oudste broer Adolf want deze Adolf verkoopt Beauvoorde na akte van 23 juni 1570 aan zijn andere halfbroer Antonius (volle broer van Jacob). In heel deze opeenvolging vinden we dus nergens een Nicolaes de Bryarde. MERGHELYNCK vermeldt geen Nicolaes onder de acht zonen uit de drie huwelijken van IXbis Lodewijk de Bryarde.

17 A. MERGHELYNCK, *Le fief-manoir, ...*, II, p. 315. Hij huwde op 4 februari 1556 (ns) met Joanna van Lannoy (geboren ca 1529). Hij overleed op 3 september 1567, 49 jaar en 7 maand oud (dus geboren in februari 1518).

18 A. MERGHELYNCK, *Le fief-manoir, ...*, II, p. 318-319: jongere broer van nr. 15. Hij huwde op 15 februari 1547 (ns) met Maria van St.-Omer gezegd Walloncapelle. Hij overleed op 5 maart 1572.

19 A. MERGHELYNCK, *Le fief-manoir, ...*, II, p. 304-308: Hij was een oom van nrs. 14 en 15. Hij werd geboren ca 1490 te St.-Winnoksbergen of te Duinkerke. Hij werd doctor in beide de rechten. Bij patentbrieven van 1 januari 1522 (ns) werd hij raadsheer en rekwestmeester in de Grote Raad te Mechelen. Tien jaar later werd hij lid van de Privé-Raad. Na 1532 was hij gedurende 25 jaar president van de Grote Raad te Mechelen. Hij werd geridderd in 1555. Hij overleed te Mechelen op 10 oktober 1557 en werd begraven in de St.-Janskerk onder grafsteen. Hij huwde een eerste maal met Maria Hanneeton (die overleed na zes maand huwelijk) en een tweede maal te Duinkerke op 26 maart 1526 met Margareta Micault (+Mechelen, 27 oktober 1596).

20 *Joos de Quesnoy* (die in de lijsten PRIEM als *de Carnoye* vermeld staat) was schepen vanaf 1556-57 tot aan zijn overlijden op 30 oktober 1566 (op 12 februari 1567 (ns) was bij de griffier zijn overlijden blijkbaar nog niet doorgedrongen).

21 *Michiel Pauwaert was clerck crimineel* vanaf 1557-58 (in opvolging van Jan du Faye, overleden op 4 december 1557) tot 1578-79 (vanaf 1573-74 meester genoemd) om daarna raadspensionaris te worden tot 1579-80.

24. *joncheer Hector van Belle hee(re) van Steenvoorde staet voren* [staat idd. aan begin lijst maar daar wel als heer van *Eecke* ...]
[1568/9, 1570 : niet meer vermeld]

Aerdenburch ambocht

25. *mer Ph(i)l(ip)s* [1570 : ruddere] *heere van Oignies ruddere hoochbailliu vanden Lande*²²
26. *jonckheer Jan Destourniel hee(re) van Vendemille*
27. *jonchee(r) Adriaen Destourniel*
[1568/9, 1570 : bijgeschreven: *heere van Sint Remis*]
28. *joncvr(ouw) Anna Destourniel*
[in 1570 vermeld voor Adriaen Destourniel]
29. *jonchee(r) Maximiliaen ende Marie liberi mer Jan Destourniel hee(re) van Vendemille*
30. *mer Jan* [lege ruimte] *van Oignies he(re) van Willerval te Rijsssele ca(usa) uxoris f(ili)a d(o)m(ini) de Roosimbois*
[1568/9, 1570 : *mer Adriaen [sic!] van Oignies hee(re) van Willerval te Rijsssele ca(usa) uxoris f(ili)a d(o)m(ini) de Roosimbois*]
31. *vi(du)a et liberi mer Jan hee(re) van Noyelles .. capitain was van Hesdinfert*
32. *mer Willem van Merode hee(re) van Waroux*
33. *liberi mer Frans(ois) vander Gracht hee(re) van Schar dau*
34. *joncheere* [niet ingevuld] *vander Gracht heere van Scardau* [later tussengeprangd]
[1568/9, 1570 : (voornaam ingevuld) *Fransoijs*]
35. *mer Bertelmeus de Vimercato hee(re) van Middelburch* [in de linkermarge: +]²³
[1568/9, 1570 : niet vermeld]
36. *Adam* [niet ingevuld] *bastaert van Middelburch*²⁴
[1568/9 : familienaam ingevuld: *van Hames, Middelburch* doorstreept en erboven: *Betencourt*]
[1570 : *Adam van Hames lieuten(ant) vand(en) casteele ter Sluus*]
37. *jonchee(r) Victor van Dixmude scepene*²⁵
[1568/9 : *burchm(eeste)re*]
[1570 : *scepene*]
38. *jonchee(r) Joos van Dixmude f(iliu)s p(re)dicti*
[1570 : later tussengeprangd] *joncvr(ouw) Marie van Dixmude*

22 *Mher Philips van Ognies, heer van Ognies* was in 1548-49 burgemeester van commune van het Vrije en vanaf 1549-50 baljuw van het Vrije tot 1581-82.

23 Hij was de derde echtgenoot van Claudina Hugonet, vrouw van Middelburg-in-Vlaanderen, dochter van Willem Hugonet (+ Middelburg, 14 juli 1537, zoon van Karel en kleinzoon van Willem I Hugonet) en Maria Lem. Bartholomeus de Vimercato was geboren te Milaan (K. VERSCHELDE, *Geschiedenis van Middelburg in Vlaanderen*, Brugge, 1867, i.h.b. pp. 77-78, dat hij al overleden was voor 31.10.1560 zoals gezegd op p. 78 klopt dus niet).

24 Vermoedelijk een bastaardzoon van Maarten van Hames (+ in of voor 1544), heer van Betencourt en Linselles, de eerste echtgenoot van Claudine Hugonet (VERSCHDELDE, a.w.).

25 Victor van Dixmude was schepen voor het Oostkwartier vanaf 1538 tot aan zijn overlijden op 15 september 1574 (*heere van Volmerbeeke* genoemd in 1553-54 en burgemeester van het Oostkwartier in 1568-69).

39. *vi(du)a et liberi Fransois van Hecke wijlen scepene*²⁶
[1568/9 : voorgevoegd: +, geen bedrag]
[1570 : niet meer vermeld]

40. *Jacob van Hecke f(iliu)s Fransois* [later tussengeprangd]

41. *jonchee(r) Fransois Ourssin scepene*²⁷

42. *jonchee(r) Philibert Ourssin*

43. *vi(du)a jonchee(r) Jan de Fontaines hee(re) van Porroy sorrow p(re)dictum Barbara*

[1568/9 : *sorrow ... Barbara* doorstreept en in de plaats: *jo(ncvrouw) Barbara*]

[1570 : *joncvr(ouw) Barbara Ourssin vi(du)a jonchee(r) Jan de Fontaines*]

f° 2

44. *heer Michiel Bigghe p(res)b(it)re van Sint Donaes*

45. *vi(du)a m(eeste)r Danckaert van Riethem wijl(ent) scepene*²⁸

46. *Frederic f(iliu)s Jans vander Burch*²⁹

47. *m(eeste)r Adriaen Claeissone*

48. *Jacob Claeissone* [later tussengeprangd]

49. *m(eeste)r Fransois Rapart doctor medicinis*

50. *Jan de Kempenare greffier t Aerdenburch*

51. *Jan vanden Berghe f(iliu)s Lodewijcx*

52. *Claeis de Witte*

53. *Joos van Moerkercke ca(usa) uxoris f(ili)a Fransois van Hecke*

[1570 : *ca(usa) ... Hecke* doorstreept]

54. *Joos van Scricke ca(usa) uxoris f(ili)a Frans(ois) van Hecke*

[1570 : i.p.v. *van Hecke : voorn(oemt)*]

55. *Jacques de Cueninck ca(usa) uxoris ten Dam(m)e*
[1570 : niet meer vermeld]

56. *Jan Kersteloot*

57. *vi(du)a Adriaen vander Capelle*

58. *Pieter Doens d'oude*

59. *P(iete)r Doens f(iliu)s p(re)dicti*

[extra in 1568/9, 1570] *Adolf Doens*

60. *liberi Pieter Doens d'oude*

61. *Jacques f(iliu)s jonchee(r) Jacob de Voocht* [bedrag: *IJ s*]

62. *Jan Janssone Hooft* [bedrag: *IJ s*]

26 Frans van Heecke was schepen voor het Oostkwartier vanaf 1530 tot 1555-56, toen hij vervangen werd door Charel van Provin.

27 De lijsten van 10 februari 1567 (ns), 1568/9 en 5 januari 1570 (ns) vermelden 41. *jonchee(r) Fransois Ourssin scepene* en nr. 42. *jonchee(r) Philibert Ourssin* maar volgens de lijsten van de magistratuur van het Brugse Vrije, was het Philibert Ourssin die schepen was van het Westkwartier en niet Fransois ... Philibert Ourssin was schepen van het Westkwartier van 1547-48 tot aan zijn overlijden in 1575-76. (In 1557-58 vermelden de magistratuurslijsten als 3de van de 8 schepenen van het Westkwartier: *Frans vander Burght, alii Frans van Ourssin*, naast 4de schepen Philibert Ourssin.) Vermoedelijk heeft de griffier zich vergist (wel drie maal ...)

28 Danckaert van Riethem was schepen voor het Oostkwartier vanaf 1538 tot zijn overlijden op 26 december 1555, waarna zijn plaats ingenomen werd door Jan van Maldeghem (in 1541-42 en 1546-47 was hij burgemeester van het Oostkwartier). In 1539 en 1540 werd hij *Jans soone* genoemd.

29 Een Frederic, zoon van Jan van der Burch was in 1581 baljuw van Oudenaarde. Hij huwde op 27 september 1587 met Isabella Cabillau, dochter van Pieter, heer van Borst en Maria van Gistel. Hij was een broer van Romein van der Burch (nr. 155).

63. Jacques Janssone Hoofd [bedrag: 1 l s]
 64. vi(du)a et liberi Pieter de Muelnare
 65. Guillaume de Muelenaere [later tussengeprangd]
 66. Guitt(aume) de Muelnere poortre
 [1568/9, 1570 : onvermeld]
 67. Sacharias de Muelnare
 68. Anthuenis Schoonmakere
 69. vi(du)a Pieter Rembout
 [1568/9, 1570 : onvermeld]

f° 2v

70. v(idu)a Cornelis Misin 't Eecloo
 [1570 : Mysen]
 71. vi(du)a Andries de Wilde [bedrag: 1 s]
 72. m(eeste)r Aernout vander Schuere [bedrag: 1 s]
 73. vi(du)a et liberi Thomaes de Zwaef 't Aerdenb(urch)
 74. vi(du)a Francisco Sernenti in huwel(ick) hebben(de)
 Lenaert Broch
 75. vi(du)a m(eeste)r Olivier Nieulandt tot Denremonde
 [1570, later tussengeprangd : De zuene van
 meeste(r) Olivier advocaet te Ghent]
 76. liberi Anthuenis vander Beke
 77. vi(du)a Jan Mortier
 78. Jacop Mettepenning(ghen) tot Denremonde
 [1568/9 : naam doorstreept en tot Denremonde
 weggelaten, maar in de linkermarge: int Vrije]
 [1570, later tussengeprangd] Jacop Metten Pen-
 ninghen te Denremonde
 [extra in 1568/9, 1570 : Jan Bernaertss(on)e de
 Costre]
 [extra in 1570 : Jan van Wulpen]
 [extra in 1570] Michiel Hoore
 [extra in 1570] P(iete)r f(iiliu)s Adriaen de Weert
 [extra in 1570] Pieter Janss(oon)e Diserin
 [extra in 1570] Fransois Ghalens
 [extra in 1570] Pieter Vincentss(oon)e Turfhoop
 [extra in 1570] Vincent Pieterss(oon)e Turfhoop
 [extra in 1570] Jacob Daneelss(oon)e

Moerkercke ambocht

79. liberi jonchee(r) Jan hee(re) van Crunynghen
 [1570 : joncheer doorstreept en erboven: mer]
 80. joncker Cornelis van Moerkercke
 81. vi(du)a et liberi mer Noel Caron
 82. Ferdinande de Bernuye
 83. m(eeste)r Thomaes van Rije [later tussengeprangd]
 [1568/9 : in de linkermarge: vervreempt]
 [1570 : niet meer vermeld]
 84. [in de linkermarge] + m(eeste)r Jan van Rije
 [1568/9 : onvermeld]
 [1570 : niet meer vermeld]
 85. ~~liberi m(eeste)r Jan van Rije~~ Joost van van [sic] Rije
 [1568/9, 1570 : bedrag: 1 gr]
 86. vi(du)a jonchee(r) Willem van Grysperre [later bijge-
 voegd: heere van Eeghem]³⁰

30 V. ARICKX, *Geschiedenis van Egem*, Kortrijk, 1982, twee delen, I, p. 103: dit betreft Agnes van Moerkerke, weduwe van Willem II van Grysperre senior, heer van Egem en moeder van Willem III van Grysperre junior, oudste zoon, ongetrouwd overleden in 1560. Haar

- [1568/9, 1570 : na Eeghem: was]
 87. jonchee(r) Joos van Grysperre hee(re) van Eedeghem³¹
 88. m(eeste)r Anthuenis van Grysperre³²
 89. jonckheer Jooris van Grysperre³³
 90. jonchee(r) Ghysebrecht van Grysperre³⁴
 [1568/9 : in linkermarge: vi(du)a]
 [1570] vi(du)a en(de) kynderen [en kynderen
 tussengeprangd] joncheer Ghisebrecht van
 Grysperre
 91. + joncvr(ouw) Anna van Grysperre [geen bedrag
 vermeld]³⁵
 [1568/9, 1570 : onvermeld]
 92. liberi Nicolas Bolengier baill(iu) van Sijssseele was
 [bedrag: 1 s]
 93. Joos Valcke
 94. Jan Tielke
 [extra in 1568/9, 1570 : Bernaert Wouters]
 [extra in 1568/9, 1570 : Pieter Hughe]

f° 3

Oostkercke amb(ach)t

95. liberi Cornelis vander Woude vand(en) IJ^{en} bedde
 96. Servaes Castelein ter Sluus
 97. Hughes Jacopss(uen)e Danckaert
 [1568/9, 1570 : voorafgegaan door vi(du)a]
 98. liberi Pauwels Dierync [bedrag: 1 s]
 [1568/9, 1570 : Durinc]
 99. Jan Corneliss(uen)e ter Sluus
 [1568/9 : geen woonplaats vermeld, in 1570 wel
 weer]
 100. vi(du)a Gillis de Zwaef inde Roostrate
 [1568/9, 1570 : geen woonplaats vermeld]
 [extra in 1570] Jacob Hetselincx ghetrauwet heb-
 ben(de) vi(du)a Pieter de Clerc

Dudzele ambocht

101. joncker Willem van Auxy
 102. joncker Adolf van Hamstede ca(usa) uxoris Jaqueli-
 ne Dauxi, bailliu van Duvelande
 103. joncvr(ouw) Ysabeau Dauxij
 [extra in 1570] joncheer Loys du Bois scepeno
 woont te Dudzele

andere kinderen waren de nrs. 87, 88, 89, 90 en 91. Zie ook de genealogie de Gryspeerre in de verzameling J.I. Masin, nr. 152-1,-2.
 31 V. ARICKX, *Geschiedenis van Egem*, I, p. 103: verhief na het overlijden van zijn oudste broer Willem III de heerlijkheid van Egem in 1561. Hij huwde in 1562 met Catharina van der Aa en overleed op 6 april 1608. (ed.) H. de Limburg Stirum, Kan. de Joigny, *Manuscrit relatif aux seigneuries de Flandre*, Oudenaarde, 1935, p. 85 noemt hem per vergissing Jan.
 32 V. ARICKX, *Geschiedenis van Egem*, I, p. 102: raadsheer bij de Raad van Utrecht in 1555, 56, 57, 1573 en Den Haag in 1562. Hij huwde met Barbara Bacx.
 33 V. ARICKX, *Geschiedenis van Egem*, I, p. 102: gehuwd 9 maart 1569 met Anna van Deurnaghele.
 34 V. ARICKX, *Geschiedenis van Egem*, I, pp. 102-103: huwde Marie de Cro(o)ck. Hij overleed in 1567 zoals blijkt uit de verdeling van de erfenis tussen hem en zijn twee kinderen (Philip en Cornelia).
 35 V. ARICKX, *Geschiedenis van Egem*, I, p. 102: in oktober 1566, 24 jaar oud, overleden in 1567-68.

104. *joncver(ouw) Margriete du Bois* [het navolgende later toegevoegd] *ghetrauwet hebben(de) joncheere* [niet ingevuld] *de La(n)noy heere van Haupont*
[1568/9, 1570 : geformuleerd als *jonchee(r) Chaerles de Lannoy hee(re) van Haupont ca(usa) uxoris joncver(ouw) Margriete du Bois*]
105. *liberi Francois de Cherf*
106. *m(eeste)r Francois Nants* (Nauts ?) *scepene*³⁶
107. *liberi Guill(aum)e van Meerivoorde*
[1568/9, 1570 : *Marivoorde*]
108. *vi(du)a Jan Jhane*
109. *vi(du)a Francois de Boetere* [bedrag: *IJ s*]
110. *vi(du)a Francois van Hove* [bedrag: *IJ s*]
[extra in 1570 : *M(eeste)r Willem Oiset in Duzeele*]
[extra in 1570 : *Lauwers Tant*]

Lisseweghe amb(ach)t

111. *m(eeste)r Lenaert vander Capelle de jonghe*
[1568/9 : *de jonghe* doorstreept]
[1570 : *de jonghe* onvermeld]
112. *Jooris filius Oste Matruut*
[1570 : later bijgeschreven: *en(de) zijn kint*]
113. *Jan Boudeloot*
114. *Anna f(ili)a Lievin Hoornewedere*
115. *Francisco de Nagere et filius*
[1568/9 : *et filius* doorstreept]
[extra in 1568/9 : *Ferdinande de Nagere f(iliu)s Frans(ois)*]
[in 1570 enkel : *Fernande de Nagere f(iliu)s Frans(sois)*]
116. *m(eeste)r Jacop vand(en) Hende pensionn(aris) te Delf ca(usa) uxoris Elizabeth Nieulant*
[1568/9 : te Delf doorstreept en erboven: *in Hollant*]
[1570 : te Delft doorstreept en erboven: *van(de) staten van Holla(n)t*]
[1570 : in de linkermarge : *de wed(uw)e et liberi*]
[extra in 1570] *liberi Heindric van Beernem*
[extra in 1570] *Joos f(iliu)s Pieters vander Schuere*

f° 3v

Uutkercke ambocht

117. *m(eeste)r Francois Cortewille raetshee(r) te Ghent*
[1568/9, 1570: geen plaatsnaam vermeld]
[1568/9, 1570 : (in 1568/9 later tussengeprangd): [geen voornaam] *Cortewille outste zuene*]
[1568/9, 1570 : (in 1568/9 later tussengeprangd): [geen voornaam] *Cortewille tweetste zuene*]
[1568/9, 1570 : (in 1568/9 later tussengeprangd): *Roelant Cortewille*]

³⁶ Hij was schepen van het Noordkwartier van 1565-66 tot aan zijn overlijden in 1583-84 (burgemeester van Noordkwartier in 1573-74, 1575-76, 1579-80, 1580-81, 1582-83). (De magistraatslijsten vermelden hem steeds als *Frans Naus*, soms *Nauts*.)

Zuwenkercke amb(ach)t

118. *Jan de Vos*
119. *vi(du)a Anthuenis Goossins*

Meetkercke amb(ach)t

120. *vi(du)a et liberi mer Florens van Greboval hee(re) van Berquijn*
[1570] ... *heere van Berquin was*
[extra in 1570] *joncheer Adolf van Greboval heere van Berquin*
[extra in 1570] *joncheer Inghelbert van Greboval met in linkermarge + en bedrag doorstreept*
121. *m(eeste)r Claeis Kevelare*
122. *Woutre de Kevelare*
[1568/9, maar niet meer in 1570 : (later bijgevoegd) *fliu(s) Wouter Kevelaere*]
123. *Francois van Hamere de jonghe te Ghent*
[1570 : *Francois van Havere cau(s)a uxoris*]
[extra in 1568/9 : *Antheunis Merchier*]
[extra in 1570 : (geen voornaam vermeld) *Kevelaere f(iliu)s Wouters*]
124. *jonchee(r) Adolf van Greboval hee(re) van Berquijn*
[1570 : staat meer vooraan onder Meetkerkeambacht]
125. *jonchee(r) Inghelbert van Greboval*
[1570 : staat meer vooraan onder Meetkerkeambacht]
126. *jonchee(r) Phlips Duernaghele*
[1570] *joncheer Ph(i)l(ip)s Duernaghele staet hiervoren*
127. *Anthuenis Merchier* [bedrag: *I s*]
[1568/9 : niet hier vermeld maar wel voor de beide Grebovals]
128. *vi(du)a et libe(r)i Laureins Dix*
[extra in 1568/9 en 1570] *m(eeste)r Jooris Dix*]

Houthauwe [Houtave]

129. *vi(du)a Jan Varcelien woont int ambochte ergo niet te stellen* [geen bedrag, regel met twee schuine strepen doorstreept]
[1568/9, 1570 : onvermeld]
[extra in 1570 : *Aernout Dwerckx (?)*]

Nieumenstre [Nieuwmunster]

130. *Woutre van Nieuwmunstre*

f° 4

Vlisseghem

131. *Adriaen Aerbout*
[1568/9 : voorgevoegd: *vi(du)a et liberi*]
[1570 : *vi(du)a et liberi Adriaen Arenbout*]
132. *vi(du)a Francois de Vriendt*
133. *Jannekin r(elict)a Jacob de Pape ghehuwet met [naam opengelaten] secretaris van mejoncver(ouwe) van Watervliet*

[1568/9 : in zijn geheel doorstreept en vervangen door: *Heindrix Destailleur* en bijgevoegd: *te De(nde)rmonde*]

[1570 : *Hendrix Destailleur te Denremonde ca(u)-sa uxoris*]

134. *Sebastiane f(ili)a Fransois Norman* [bedrag: *IJ s*]

Clemskerke

135. *Jan f(iliu)s Adriaens Kaerle*
[1568/9, 1570 : niet meer vermeld]

136. *vi(du)a et liberi Jacques de Gryse*

137. *Joos de Hert ca(usa)-uxoris*
[1568/9, 1570 : *causa uxoris* niet meer doorstreept]

138. *Claeis Lemuere ca(usa) uxoris* [bedrag: *I s*]
[1570 : bedrag *VJ s*]
[extra in 1568/9 : *Katelyne f(ili)a Jacop de Gryse*, in 1570 geplaatst na nr. 136]
[extra in 1570 : *Cornelis Coudevelt*]
[extra in 1570 : *Adriaen f(iliu)s Jans Kaerle*]

Bredenehouck

Oudenburchouck

's Heer Woutermans amb(ach)t

139. *vi(du)a Jaspar van Steelant*

140. *Frans van Stelant f(iliu)s Jaspar* [later tussengeprangd]

[in 1568/9 ook later tussengeprangd]
[1570 : (voornaam niet vermeld) *van Steelant f(iliu)s Jaspar, soldaet*]

141. *vi(du)a et liberi Anthuenis Dauxy*

142. *Ph(i)l(ip)s Roels* [bedrag: ~~*VJ s*~~ *IJ s*]
[1568/9, 1570 : vermeld na de Dauxy's en als: *vi(du)a Ph(i)l(ip)s Roels*]

143. *joncheere Dauxy* [later tussengeprangd]
[1568/9, 1570 : met voornaam: *Anthuenis*]

144. *joncheere Dauxy* [later tussengeprangd]
[1568/9, 1570 : met voornaam: *Jacques*]

145. *joncheere Dauxst* [later tussengeprangd]
[1568/9, 1570 : met voornaam *Augustijn*]
[extra in 1568/9, 1570 : *jonchee(r) Loys Dauxi*]
[de laatste vier regels zijn in de linkermarge verbonden met een accolade met vermelding *ontf(anger) Dierick Hauwe*]
[extra in 1570, later toegevoegd] *Segher Maetse*

Camerlincx ambocht

146. *vi(du)a jonchee(r) Jan heere van Pouckes*

147. *m(eeste)r Jan f(iliu)s Jan Boghaerts*

148. *Loys de Maulde*

149. *Magdaleene Haverrouts vi(du)a Jacob Boghaerts te Oostende*

[1568/9 : woonplaats niet vermeld]
[1570 : niet meer vermeld]
[extra in 1568/9, 1570 : *m(eeste)r Willem vander Came(re) f(iliu)s Jans te Ghent*]

f° 4v

Vlaerdslo amb(ach)t [Vladslo]

150. *mer Ph(i)l(ip)s grave van Everstein*
[1568/9 : + teken in linkermarge]
[1570 : niet meer vermeld]

151. *jonchee(r) Ferdinande de la Barre hee(re) van Moscroen*

152. *jonchee(r) Jan Taccoen hee(re) van Zillebeke*

153. *vi(du)a Jan van Winnezele f(ili)a Jans vander Gracht*

154. *m(eeste)r Claeis van Lauwe*
[1568/9, 1570 : bijgevoegd: *raedshee(re)*]

155. *Romein f(iliu)s Jans vander Burcht*³⁷

156. *vi(du)a mijn heere van Hollebeke*

157. *jonchee(r) mer Thomaes van Thiennes heere van Caestre, Willerzies en(de) Claerout*

[1568/9 : vermeld als *jonchee(r) Jacop mer Thomas van Thiennes hee(re) van Caestere, Willerzies*]
[1570 : vermeld als *mer Thomas van Thiennes hee(re) van Caestere*]

158. *jonchee(r) Jan de Tiennes heere van Sart schepen*³⁸
[1568/9, 1570 : ... *hee(re) van Warelles scep(e)*]

159. *vi(du)a et liberi Ghilein Peussin, cleric van(de) weesen was*³⁹

[1568/9 : ~~*clere*~~, 1570: geen functie vermeld]

160. *m(eeste)r Adriaen Puessin doctor te Douaij*
[1568/9 : geen woonplaats vermeld, wel weer in 1570]

161. *liberi m(eeste)r Severin van Grysperre*

162. *m(eeste)r Guill(aum)e van Gryspeere te Mechelen* [later tussengeprangd]

[1568/9 : geen woonplaats vermeld, wel weer in 1570]

163. *vi(du)a Joos Verhanneman*

[1570 : later toegevoegd: *en(de) haer-kijnt*]
[extra in 1570, later tussengeprangd: *Lieven vander Strate*]

164. *m(eeste)r Joos Verhanneman*
[1568/9 : bijgevoegd: *vand(en)-J^{en}-bedde*]

165. *m(eeste)r Ferdinande Verhanneman pensionn(aris)*
[1568/9, 1570 : geen functie vermeld]
[1570: later tussengeprangd: *(S)usanna Veranneman*]

166. *liberi vanden IJ^{en} bedde*

[1570 : *liberi Joos Veranneman vand(en)-IJ^{en}-bedde*]
[extra in 1570, later tussengeprangd: *Anna Veranneman*]

167. *vi(du)a m(eeste)r Jan Verhanneman*

168. *ʔ kint Lievin vander Straete*
[1570 : doorstreept (is inderdaad enkele regels naar boven verplaatst)]

37 Een Romein, zoon van Jan van der Burch was heer van Montricourt. Hij huwde Gerardina van den Dale. Hij was een broer van Frederik van der Burch (nr. 46).

38 Hij was schepen van het Westkwartier van 1561-62 tot 1581-82 en van 1584-85 tot aan zijn ontslag (*resignat*) in 1598-99.

39 Ghilein Peussin was klerk van wezen van 1550-51 tot aan zijn overlijden op 2 mei 1564 (vervangen door Maximiliaan de Churf).

169. *m(eeste)r Symoen de Crock p(res)b(it)re*

170. *Josyne f(ili)a Maertin de Cock*

171. *Jannekin f(li)a Maertin de Cock*

[1568/9 : niet vermeld]

172. *Jan Bricx clerck*⁴⁰

173. *ʔ kint Claeis Bricx*

[1568/9, 1570 : niet vermeld]

174. *Adriaen Servaes taelman*

f° 5

175. *vi(du)a Colaert van Rooden*

[1570 : ... Rooden t' Ypre]

176. *vi(du)a Chaerles Wyts ca(usa) f(ili)a p(re)dicti*

177. *Adriaen van Bonem clerck* [bedrag: *l s p*, in de linkermarge: *hier gheroyeert q.. [causa?] woe(nd)t int a(m)bacht*]

[1568/9, 1570 : niet vermeld]

178. *eius mater* [bedrag: *l s p*]

[extra in 1568/9 : vervangen door: *vi(du)a* [geen naam vermeld] *de moede(r) van Adriaen van Bonem*]

[1570 : onvermeld]

179. *vi(du)a et filius Adriaen vand(e) Voorde*

[1570 : vermeld als laatste regel]

180. *mer Anthuenis van Lydekerke hee(re) van Huele*

[extra in 1568/9, 1570] *jonchee(r) Jan Weinsone*
[extra in 1570] *jonchee(r) Guill(aum)e van Rokeghem, scepene*

Wo(m)men ambocht [Woumen]

181. *jonchee(r) Joos Cortewille hoochbaill(iu) ʔ Audentaerde*

[1568/9 : ingelast na Joos: ^ heere van]

182. *jonchee(r) Gillis Cortewille hee(re) van Eckebeke*

183. *jonchee(r) Fransois van Pollinchove heere van Westhoultre*

184. *m(eeste)r Aernout vanden Baerze scepene*⁴¹

185. *Loys de Cherf scepene*⁴²

186. *jonchee(r) Floris van Fiennes hee(re) van St Martin*

187. *Jan de Brune com(m)is(saris) vanden imposten*

188. *jonckhee(r) Bouduin de Massiet hee(re) van Staple scepene*⁴³

[1568/9 : *Stapte Wando(m)me*]

[1570 : ... heere van *Wando(m)me burchm(eest)re*]

40 Hij komt niet voor als klerk (vierschaar, wezen, crimineel of tresorie) in het bestuur van het Brugse Vrije, het moet dus gaan om een klerk van een ander bestuur of instelling.

41 Hij was schepen van het Oostkwartier van 1547-48 tot aan zijn overlijden op 30 april 1578 (burgemeester van Oostkwartier in 1554-55, 1559-60, 1563-64, 1567-68, toen heere van *Ruddevoorde* genoemd, 1574-75 en 1577-78).

42 Hij was schepen van het Oostkwartier van 1549-50 tot aan zijn overlijden op 1 september 1581 (burgemeester van Oostkwartier in 1551-52, 1557-58, 1561-62, 1566-67, 1571-72, 1572-73 en 1573-74).

43 Hij was schepen van het Noordkwartier van 1557-58 (toen heere van *Waerdame* genoemd) tot aan zijn overlijden op 4 september 1576 (burgemeester van Noordkwartier in 1562-63 en 1569-70, toen heere van *Stapele* genoemd).

189. *jonchee(r) Mahieu Quiel scepene*⁴⁴

190. *jonchee(r) Jan van Schoore*

191. *vi(du)a jonchee(r) Fransois van Haveskercke te Thorout*

[1568/9, 1570 : woonplaats niet vermeld]

192. *Roelandt Warmoes*

193. *Jacques f(iliu)s Pieters van Provin*

194. *Anthuenis de Vendeville ca(usa) vi(du)a Jan Baille*

195. *liberi Jeronimus vanden Kerchove*

196. *Jacop Courtois te Haesbrouck*

[1568/9 : voorgevoegd: *de wed(uwe) en(de) ky(n)d(eren)*]

[1570 : voorgevoegd: *vi(du)a et liberi*]

f° 5v

197. *Anthuenis Platevoet ʔ Ypre*

[1568/9 : woonplaats niet vermeld]

198. *Thomaes Harduijn ca(usa) uxoris vi(du)a Jan Douffay*

[1568/9 : in linkermarge: *vervreempt*]

[1570 : niet meer vermeld]

199. *vi(du)a Pieter de Zot*

200. *liberi Pieter de Zot*

201. *mer Loys de Tueffele hee(re) van Huppi, Caumont etc. ca(usa) uxoris Susanna van Moerkerke*

202. *joncvr(ouw) Peronne vand(en) Coorenhuuse vi(du)a Jan de Cherf de jonghe te Belle*

[1568/9 : woonplaats niet vermeld, voorgevoegd in de linkermarge: *joncheere* [voornaam niet ingevuld] *heere van Manchicourt ghetr(ouwt) hebben(de)*]

[1570 : *jonchee(re)* [voornaam niet ingevuld]

heere van Machcourt causa uxoris Perone vanden Coorenhuuse vi(du)a Jan de Cherf de jonghe]

203. *vi(du)a et liberi Heindric Taccoen*

Eessene ambocht

204. *mer Anthuenis de Sacquespee hee(re) van Dixmude*

[1568/9 : in de linkermarge: *vidua* + en de regel met twee schuine strepen doorstreept]

[1570 : *vi(du)a mer Anthuenis de Sacespee heere van Dixmude*]

205. *vi(du)a et liberi Jan Desprez bailliu te Dixmude*

[1568/9, 1570 : geen functie vermeld]

206. *m(eeste)r Joos f(iliu)s Frans(ois) Laureins te Zuytpeene*

[1568/9 : geen woonplaats vermeld]

[1570 : in linkermarge: *de wed(uw)e*]

207. *Fransois vander Camere*

208. *Heindrick f(iliu)s Fransois Laureins* [in de linkermarge: *memorie o(m)me te ver...en (?) naer de schoo(n) broeder van Heyndryck Laureyns*]

[1568/9 : geen opmerking in de linkermarge]

209. *Jan Olivier* [later bijgevoegd]

[1568/9, 1570 : aangevuld met: *te Noordschote*]

210. *Ph(i)l(ip)s Olivier* [later bijgevoegd]

[1568/9, 1570 : aangevuld met: *te id(em)*]

44 Hij was schepen van het Oostkwartier van 1560-61 tot aan zijn overlijden in 1580-81 (burgemeester van Oostkwartier in 1565-66).

211. [in de linkermarge: *Jan Coevoet wuenen(de) t' Eecke in West Vlaen(deren)*⁴⁵ ontf(anghen) vrijl(aet) XXXIX m(aer)te LXV voor p..a sol... t'jaer LXVI VJ s. p.]

[in de linkermarge: *memorie o(m)me te vernemen naer de schoo(n)broeder van Heyndrick Lauken...*]

[1568/9 : zonder zijn functie en zonder de opmerking in linkermarge]

[1570 : *Jan Coevoet t'Eecke in Westvlaenderen*]

Sarren ambocht [Zarren]

[extra in 1568/9 : *jonckheer mer Gillis* [geen voornaam vermeld] *van Lens baron schoonzone van Douvrin van Aubigny*]

[1570 : *mer Gillis van Lens baron van Aubigny*]

[extra in 1568/9 : *de kynderen van joncheere Ruebrecht van Donnien*]

[1570 : *liberi jonckheer Robrecht van Donnien*]

212. *vi(du)a et filius jonchee(r) Ghelein vanden Berghe heere van Watervliet*⁴⁶

[1570 : *vi(du)a et filius jonchee(r) Ghelein vanden Berghe heere van Watervliet*]

213. *m(eeste)r Jooris vanden Berghe deken van kerstenhede*

[1568/9 : *deken van kerstenhede doorstreept*]

[1570 : ... *Berghe p(res)b(it)re*]

214. [later toegevoegd: +] *joncvrauwe Anthonette van(-den) Berghe zijn zuste(r)* [bedrag later doorstreept]

[1568/9, 1570 : niet meer vermeld]

215. *Achilles vanden Berghe*

216. *jonchee(r)* [voornaam niet ingevuld] *van Archies heere van Milomez*

[1568/9 : voornaam ingevuld: *Chaerles heere ...* maar nu *heere van Milomez* doorstreept]

[1570 : *joncheer Chaerles van Harcies hee(re) van Milomez*]

217. *jonchee(r) Ph(i)l(ip)s de Huessin hee(re) van Staples t' St Omaers*

[1568/9, 1570 : woonplaats niet vermeld]

[1570 : in de linkermarge: *de weduwe en(de) kynderen*]

218. *joncvr(ouw)* [voornaam niet ingevuld] *de Ricamez vr(ouw) van Stavay, Maulde, etc.. te Co(m)piengne(n)*

[1568/9, 1570 : woonplaats niet vermeld, voorafgegaan door: *de kynderen*]

219. *Joos van Ravenbrouck*

[1570 : niet meer vermeld]

220. *Cornelis van Ravensbrouck gheseit Capitein*

[1568/9, 1570 : bijnaam niet vermeld en *vi(du)a* voorgevoegd]

f° 6

221. *Jooris Froidure ca(usa) uxoris*

[1568/9, 1570 : vermeld na *Fransois van Ravenbrouck*]

222. *Fransois van Ravenbrouck*

[extra in 1568/9 maar niet in 1570 : *jonchee(r) Gillis de Lens hee(re) van Hacx* - geen bedrag vermeld]

Bovenkercke

223. *jonchee(r) Anthuenis vander Vichte*

[extra in 1568/9, 1570 : *joncheere* [geen voornaam vermeld] *vander Vichte zijne broeder*]

Couckelare

224. *vi(du)a mer Boudin de la Salle s(eigneu)r de la Tour te Valenchiene*

225. *jonchee(r) Jan van Overschelde scepene*⁴⁷

226. *liberi Joos Maes* [in de linkermarge: *royé q..[ausa?]* *woe(n)t Couckelaere*]

[1568/9 : niet vermeld]

[extra in 1570 : *M(eeste)r Jan Laureins*]

Ichteghem

Eerneghem

227. *Chaerles f(iiliu)s Jans Schoti*

228. *Gautier Schoti*

229. *Thomaes Schoti*

230. *Jacques Ballinck*

Aertrycke

231. *Adolf van Meetkerke pensionnaris*⁴⁸

232. *joncvr(ouwen) Leonore en(de) Adriaene van Meetkercke*

[1568/9 : nog aan eind toegevoegd: *ts(ame)n*]

233. *Jacques Loonis*

234. *Fransois Loonis*

235. *Symoen Loonis*

236. *Jan Baltin*

237. *Hendrick Baltin*

f° 6v

Ghistelamb(ach)t

238. *messire Jan Francisco de Affetati hee(re) van Ghistele*

239. *vi(du)a Nicolas Morasini bailliu*

[1568/9 : functie doorstreept]

[1570 : geen functie vermeld]

⁴⁵ Hier wordt bedoeld Eecke bij Cassel (N.-Fr.), niet Eke-op-de-Schelde (Oost-Vlaanderen).

⁴⁶ Deze heerlijkheid Watervliet is niet te verwarren met de heerlijkheid en dorp Watervliet, ten noorden van Eeklo nabij de Nederlandse grens (zie bij nr. 281). De hier bedoelde heerlijkheid lag in Westrozebeke, Langemark en Staden met foncier in Westrozebeke. Sinds 1371 waren de heren leden van de familie van den Berghe. In de 16de eeuw hadden ze ook de heerlijkheid van Amersvelde in bezit (in Handzame, deel van Zarrenambacht). Zij waren ook erfachtige forestiers van het bos van Houthulst (inlichtingen van A. PRENEEL, Winksele).

⁴⁷ Hij was schepen van het Noordkwartier van 1560-61 (in de plaats van Rogier van Overschelde, overleden in 1561) tot aan zijn overlijden in 1578 (in de jaren 1574-75 tot 1577-78 vermelden de magistraatlijsten *Jacob* i.p.v. *Jan*, mogelijk een schrijffout).

⁴⁸ Meester Adolf van Meetkercke was raadspensionaris van 1555-56 tot 1570-71 toen hij vervangen werd door meester Adriaan vander Straeten.

240. *liberi Francisco Gualteroti*
 241. *vi(du)a et liberi Jan vanden Rijne*
 242. *Jan vanden Rijne f(iliu)s Jans*
 243. *Joos vanden Rijne f(iliu)s Jans*
 244. *Anthone de Bailleul* [later tussengeprangd]
 [1570 : *Anthoine de Bailleul cau(s)a uxoris*]
 245. *liberi m(eeste)r Jan broeders advocaet te Ghent*
 246. *Jan Fraeis taelman*
 247. *Pieter vanden Leene* [bedrag: *IJ s p*]
 [1570 : tussengeprangd (eerst vergeten bij maken nieuwe lijst voor 1570?)]
 248. *vi(du)a Joos van(den) Rijne* [later tussengeprangd]
 [1568/9, 1570 : niet vermeld]
 249. *m(eeste)r Pauwels Fransois vanden Rijne advocaet te Mechelen*
 [1568/9 : in linkermarge: *vervreempt* en geen bedrag meer vermeld]
 [1570 : niet vermeld]
 250. *Diego Davila*
 251. *Cornelis Romains* [in linkermarge: *vi(du)a et liberi*]
 [1568/9, 1570 : *vi(du)a et liberi Cornelis Romains*]
 252. *m(eeste)r Rogier van Marivoorde*
 253. *Ferdinande f(iliu)s Cornelis Leys*
 254. *Jan de Bryere*
 255. *Adriaen van Westcapelle ter Vere*
 256. *liberi Fransois Claeissone*
 257. *capiteyn Havet* [in linkermarge: *zij gheweten de naeme (?)*]
 [extra in 1570 : *Jooris Broot te Ghistele*]
 [extra in 1570 : *Amanet Moenins ghes(ei)t de Knock*]
 [extra in 1570 : *vi(du)a Claeis de Vast*]
 [extra in 1570 : *Jan Almaere*]

Zerckeghem

Jabbeke

258. *mer Adolf van Bourgoignen hee(re) van Wackene*⁴⁹
 [1568/9 : in de linkermarge: *vi(du)a*]
 259. *jonchee(r) Anthuenis van Bourgoingen heere van Catthem*
 [1568/9, 1570 : *^ Wackene* voorgevoegd voor *Catthem*]
 260. *mer Jan van Immerzeele hee(re) van Baudrij*
 [1568/9, 1570 : *^ Andwerpe*]

49 Adolf van Bourgondië, heer van Wakken, Katterem en Kapelle was hoogbaljuw van Gent, groot-admiraal der Nederlanden en stadhouder van Zeeland 1567-68. Hij overleed te Zoutelande op 6 juli 1568. Hij werd opgevolgd als heer van Wakken, enz... en als vice-admiraal en gouverneur van Zeeland door zijn broer Antoon van Bourgondië (+ 1573) (nr. 259). (Zie uitgebreide biografie (2012) met afbeelding van een penning met zijn portret op <http://www.dutchrevolt.leiden.edu/dutch/personen/W/Pages/wakken.aspx>. Volgens P. ANSELME, *Histoire généalogique et chronologique de la maison royale de France, des Grands officiers, ..., I*, Parijs, 1712, p. 127 overleed hij te Middelburg op 22 mei 1568).

f° 7

261. *jonchee(r) Adriaen van Haveskerke scepene*⁵⁰
 [1570 : *joncheer* niet meer doorstreept]
 262. *jonchee(r) Aernout van Hamstede ca(usa) uxoris f(ili)a* [geen voornaam] *Auxy, capitein was van Zeeburch*
 [1570 : echtgenote en functie niet meer vermeld]
 263. *Jan de Muelnare cleric*
 264. *vi(du)a et liberi Fransois van Quailen*
 265. *mer Jan Roels*
 266. *Jan Dubbens ten Dame(n) ghezeijt Jabbeke*
 [1568/9, 1570 : *Jan Duwens ghezeit van Jabbeke ten Da(m)me*]
 [extra in 1570 : *Jan van Nieuwenhuuse*]

Snelleghem

267. *heer Maximiliaen van Berghen bisschop van Cameryck*
 [1568/9, 1570 : *aertsbisschop*⁵¹]
 268. *m(eeste)r Jan van Berghen hee(re) van Waterdijc p(re)sident te Mechelen*
 269. *joncvr(ouw) Cecilie van Berghen vi(du)a m(eeste)r Loys Vilain*
 270. *jonchee(r) Chaerles Carondelet hee(re) van Chavant*⁵²
 271. *jonchee(r) Cornelis de Gramez hee(re) van Winghene*⁵³
 [1568/9, 1570 : *jonchee(r) Jan Wyts ca(usa) uxoris vi(du)a jonchee(r) Cornelis de Gra(m)mez hee(re) van Winghene*]
 272. *jonchee(r) Fransois hee(re) van Wauquetein*
 [1568/9, 1570 : *te Camer(yck)*]
 [extra in 1568/9, 1570 : (in 1568/9 later tussengeprangd) *jonchee(r) Charles van Wauq(ue)tein heer van Sancourt*]
 273. *jonchee(r) Chaerles van Herzeele hee(re) van Lillar*
 274. *vidu(a) min hee(re) van Eecke*⁵⁴ *Schepperius*⁵⁵

50 Hij was schepen van het Noordkwartier van 1546-47 tot aan zijn overlijden op 12 november 1572 (burgemeester van Noordkwartier in 1550-51, 1555-56, 1571-72 en 1572-73).

51 Maximiliaen van Berghen was bisschop van Kamerijk in opvolging van Robert de Croÿ (+ 31 augustus 1556). Hij overleed op 27 augustus 1570. Bij de grote kerkelijke reorganisatie van de Zuidelijke Nederlanden werd door de bulle van paus Paulus IV van 12 mei 1559 Kamerijk van bisdom tot aartsbisdom verheven. In feite had hij dus al in de lijst van 1567 als aartsbisschop moeten vermeld zijn ...

52 Chavant = Champvans. Charles de Carondelet was heer van deze plaats, van Rollegem en burggraaf van Harelbeke (DE JOIGNY, a.w., p. 18).

53 Cornelis de Gramez, heer van Wingene had als baljuw van Tielt twee rekeningen opgemaakt over de periode 1 augustus 1560 tot 1 augustus 1566, maar een volgende rekening over de periode 1 augustus 1566 tot 1 mei 1567 was opgemaakt door zijn weduwe en erfgenamen (deze rekeningen zijn bewaard in ARA, RK, nr. 14431). Hij overleed dus na 5 januari 1567 (ns) en voor 1 mei.

54 Hier en in nr. 176 wordt bedoeld Eke-op-de-Schelde (Oost-Vlaanderen) en niet Eecke bij Cassel (N.-Fr.).

55 Margareta Loonis, de tweede echtgenote van Cornelius Duplicius de Schepper (1501-1555) waarmee hij huwde ca. 1549. Zij overleed pas op 8 november 1596 (P. DONCHE, *Geschiedenis en genealogie van de familie Donche*, Berchem-Antwerpen, 2004, pp. 285-372, i.h.b. p. 329).

275. *Adriaen Roetart*⁵⁶
 276. *jonchee(r) Cornelis Scepperius heere van Eecke*⁵⁷
 277. *mer Cornelis vanden Coorenhuuse*⁵⁸
 [1568/9, 1570 : (aanvulling) *heere van Oostcoorenhuuse* (in 1570 foutief: *OutCoorenhuuse*)]
 278. *jonchee(r) Mathias Laurin scepene*⁵⁹
 279. *meeste(r) Jeronimus Laurin protonotaris*⁶⁰
 280. *jonchee(r) Ph(i)l(ip)s van Herzeele ghetrouwt hebbende de wedewe van Thiant*
 [1568/9, 1570 : woonplaats: *te Valenchiene*]
 281. *jonchee(r) Marcus Laurin hee(re) van Watervliet*⁶¹
 282. *m(eeste)r Guido Laurin*⁶²
 [1568/9, 1570: *m(eeste)r jonchee(r) Guido Laurin heere van Clynckerlandt*]
 [extra in 1570 (overgekomen uit Stratenambacht, zie nr. 424) : *joncheer Chaerles vander Burch burchm(eest)re*]
- f° 7v
283. *Carolus Laurin*⁶³
 284. *jonchee(r) Fransois de Audenfort*
 [1568/9, 1570 : (aanvulling) *heere van Scardenburch*]
 285. *jonchee(r) Jacop Sins*
 [1568/9, 1570 : *Sans* genoemd, aanvulling) *te Mechelen*]
 286. *jonchee(r) Maximiliaen van Borsele*
 [1568/9, 1570 : *heere van Latreda*]
 287. *liberi min hee(re) van Nieulande*
288. *jonchee(r) Fransois van Dixmude*
 [1568/9 : voorgevoegd: +]
 [1570 : niet meer vermeld]
 289. *vi(du)a et liberi m(eeste)r Jan Wouters hee(re) van Vinderhoutte*
 [1568/9 : (aanvulling) *te Ghent*]
 [extra in 1568/9, 1570 : (in 1568/9 later tussengeprangd) *mer Hieronimus de Mol heere van Watermale*]
 290. *jonchee(r) Jan de la Tour ca(usa) f(ili)a d(o)m(ini) de Nieulande*
 291. *m(eestr)e Anthuenis de Muelnare*
 292. *m(eeste)r Jan Auxtruyes*
 293. *Eloy Masin scepene*
 [1568/9 : (aanvulling): *burchm(eest)re en(de) scepene*]⁶⁴
 [1570 : ... *scepene*]
 294. *jonchee(r) Cesar de Clercq scepene*
 [1568/9 : (aanvulling) *ooc burchm(eest)re*]⁶⁵
 [1570 : ... *scepene*]
 295. *m(eeste)r Jacop de la Torre scepene*⁶⁶
 296. *m(eeste)r Fransois vander Straten scepene*⁶⁷
 [1568/9 : (later tussengeprangd) *liberi m(eeste)r Frans*]
 [1570 : *liberi m(eeste)r Fransois voornomt*]
 297. [(in 1567 nog in linkermarge): *joncheer*] *Chaerles van Bonem scepene*⁶⁸
 298. *m(eeste)r Jan van Da(m)me greffier*⁶⁹
 299. *m(eeste)r Maertin de Mil greffier*⁷⁰

56 Mogelijk een zoon uit het eerste huwelijk van Margareta Loonis (zie vorige voetnoot) met Remeus Jacobus Roetaert (+ 1545).

57 Hij was de zoon van Cornelius Duplicius de Schepper (1501-1555) en Elizabeth Donche (ca. 1495-98-1548). Zie P. DONCHE, *Geschiedenis ... Donche*, a.w., i.h.b. pp. 346-349.

58 Echtgenoot van Anna de Schepper, enige dochter van Cornelius Duplicius en Elizabeth Donche. Zie over hem: P. DONCHE, *Geschiedenis ... Donche*, a.w., pp. 345-346. Hij was eenmaal burgemeester van commune van het Brugse Vrije in 1564-65.

59 Hij was schepen van het Westkwartier van 1546-47 tot 1581-82 en van 1584-85 tot aan zijn overlijden op 1 december 1592 (burgemeester van Westkwartier in 1548-49, 1551-52, 1556-57, 1559-60, 1562-63, 1564-65, 1567-68, 1570-71, 1574-75, 1577-78). Zoon van Pieter Laurijn (1489-1522) en Elizabeth Donche (hogervernoemd), zie E. FEYS, 'Documents inédits concernant les frères Laurin' in: *Annales de la Soc. d'Émulation de Bruges*, dl. 36, Brugge, 1888, pp. 281-339 en P. DONCHE, *Geschiedenis ... Donche*, a.w., p. 292.

60 Zoon van Pieter Laurijn (1489-1522) en Elizabeth Donche (hogervernoemd), zie E. FEYS, 'Documents ...' en P. DONCHE, *Geschiedenis ... Donche*, a.w., p. 292.

61 Deze heerlijkheid Watervliet is niet te verwarren met de heerlijkheid Watervliet in Westrozebeke, Langemark en Staden met fonicier in Westrozebeke (zie bij nrs. 212-213). ° 1525 + Calais 1581, zoon van Mathias Laurijn en Francisca Ruffaut, kozijn van Mathias (nr. 278) en Jeronimus (nr. 279) Laurijn. Zie *Nat. Biografisch Woordenboek*, Brussel, 7 (1997), kol. 495-499.

62 Broer van nr. 281 Marcus Laurijn.

63 J.J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. 1, Brugge, 1857, pp. 360-367: genealogie Laurijn, i.h.b. p. 364 vermeldt een Charles Laurijn maar als overleden in 1552, 47 jaar oud, dus overleden voor de opmaak van deze lijst (twee andere Charles Laurijn vermeld op p. 362 zijn te laat in de tijd). Maar de genealogie Laurijn in de verzameling J.I. Masin (RAB, Fonds de Thibault de Boesinghe nr. 424A, genealogie 249-2) vermeldt van deze Charles een bastaardzoon Charles Laurijn, gehuwd met N. de Hooglande, die allicht wel nog leefde in 1567-70.

64 Hij was schepen van het Westkwartier van 1540-41 tot aan zijn overlijden op 23 december 1574 (burgemeester van Westkwartier in 1544-45, 1557-58, 1563-64 en 1568-69). Voor zijn biografie zie: P. DONCHE, 'De familie Masin in de kasselrijen Veurne en leper en de heerlijkheden de Quynste, Coudenburg, Ten Torreele en Boezinge', in: *Westhoek*, 31 (2015), pp. 273-361, i.h.b. pp. 334-339. Op 3 januari 1530 (ns) had hij te Brugge in de Kuiperstraat op de westzijde nabij de hoek met de Naaldenstraat een huis gekocht waar hij woonde en ook overleed (p. 338).

65 Hij was schepen van het Noordkwartier van 1556-57 tot 1580-81 en van 1585-86 tot zijn ontslag (*resignat*) in 1599-1600 (burgemeester van Noordkwartier in 1559-60, 1561-62, 1565-66, 1568-69, 1574-75, 1576-77).

66 Hij was schepen van het Westkwartier van 1557-58 tot aan zijn overlijden op 1 september.

67 Hij was schepen van het Noordkwartier van 1554-55 (*fuist pensionaris*) tot aan zijn overlijden op 12 maart 1573 (ns) (burgemeester van Noordkwartier in 1560-61, 1564-65 en 1567-68). Hij was inderdaad eerst raadspensionaris geweest van 1544-45 tot 1553-54.

68 Hij was schepen van het Westkwartier van 1549-50 tot 1553-54 en van 1555-56 tot aan zijn overlijden op 15 augustus 1574 (burgemeester van Westkwartier in 1566-67).

69 Meester Jan van Damme was in 1545-46 tot 1546-47 pensionaris en griffier van 1547-48 tot 1578-76.

70 Meester Maarten de Mil was *clerck vierschaer*, ook wel *clerck civil* genoemd (laatst in 1569-70) van 1550-51 tot 1583-84, in dat laatste jaar overigens samen met zijn gelijknamige zoon: *Mre Martin de Mil, d'aude en jonge, clerck vierschaere*. Opmerkingen: deze jonge Maarten de Mil werd in 1592-93 in één adem *pensionaris en clerck vierschaere* genoemd. Vanaf 1600-1601 zien we twee afzonderlijke *Mre Marten de Mil* opduiken, de ene genoemd *de jonge* (of *junior*), *pensionaris* en dit tot 1607-08 waarna hij niet

300. *m(eeste)r Laureins de Aula pensionnaris*⁷¹
 301. *m(eeste)r Chaerles de Schildere pensionnaris*⁷²
 302. *jonchee(r) Fransois van Halewin hee(re) van Zweghem scepene*⁷³
 [1568/9, 1570 : *mer i.p.v. jonchee(r)*
]1570 : *burchm(eest)re i.p.v. scepene*
 303. *vi(du)a et liberi m(eeste)r Loys Mesdach*
 [1568/9 : (aanvulling maar niet meer in 1570) te Ghent]
 304. *Loys Mesdach*
 305. *Gheeraert Mesdach*
 306. *Jan Mesdach secretaris*
 [extra in 1570 : (voornaam niet ingevuld) *Cortew(ille?) ghetrauwet hebben(de) ...eyne f(i)li)a m(eeste)r Loys Mesdach* [geen bedrag]]
 307. *Ph(i)l(ip)s Dhane*
- f° 8
308. *Jan de Berch*
 309. *vi(du)a m(eeste)r Chaerles van Pingnon*
 310. *m(eeste)r Jacop de Baviere*
 [1568/9, 1570 : (aanvulling) te Ghent]
 311. *Passchier vanden Eede*
 312. *vi(du)a Cornelis vanden Eede*
 313. *Chaerles van Marivoorde*
 314. *vi(du)a et liberi Joos vanden Rijne*
 315. *m(eeste)r Pauwels vanden Rijne*
 316. *Jan van(den) Rijne f(i)liu)s Joos t' Antwerpen* [later tussengeprangd]
 [niet meer vermeld in 1570 maar wel : *Joos vanden Rijne f(i)liu)s Joos*
 [extra in 1568/9, 1570 : (geen voornaam vermeld) *f(i)li)a Joost vande Rijne*
 [extra in 1568/9, 1570 : *Adriaen Masin*⁷⁴
 [extra in 1568/9, 1570 : *joncvrouw Jorine Masin*]
 317. *vi(du)a Jacques du Frutier*
 [extra in 1568/9,(tussengeprangd), 1570 : *meestre Pieters du Frutier*
 318. *Robert de la Maire*
 319. *vi(du)a et liberi Jacob vander Woude*
 [1568/9 : *vi(du)a et*
 [1570 : *liberi Jacob vander Woude*
 [extra in 1570 : *Aernout vander Woude f(i)liu)s Jacobs*]
-
- vervangen werd, de andere *clerck vierschaere* ook tot 1607-08 en het jaar erop vervangen door meester Philip Maroux. Nooit werd een Maarten de Mil *greffier* genoemd, griffier Jan van Damme (wél altijd zo genoemd) lijkt zijn beroepsnaam dus ook te gebruiken voor zijn collega klerk ...
- 71 Meester Laurens de Aula was raadspensionaris van 1556-57 tot 1578-79 en daarna griffier van 1579-80 tot aan zijn overlijden op 4 juli 1583.
 72 Meester Charles de Schildere was raadspensionaris van 1551-52 tot 1581-82, het jaar van zijn overlijden.
 73 Hij was schepen van het Westkwartier van 1559-60 (toen *heere van Swevegem* genoemd) tot aan zijn overlijden in 1580-81 (burgemeester van Westkwartier in 1569-70, toen *heere van Swevegem* genoemd).
 74 Over Adriaen en Jorine Masin zie: P. DONCHE, 'De familie Masin in de kasselrijen Veurne en Ieper en de heerlijkheden de Quynste, Coudenburg, Ten Torreele en Boezinge', in: *Westhoek*, 31 (2015), pp. 273-361, i.h.b. pp. 340-343.
320. *Pieter Humbloot*
 [1568/9 : *Pieter Humbloot Immeloot*
 [1570 : *Pieter Immeloot*]
 321. *Achilles de Boom*
 [extra in 1568/9, 1570 : (in 1568/9 later tussengeprangd) *Jan de Boom*]
 [extra in 1570 (later tussengeprangd) : *Jan van Damme*]
 322. *vi(du)a Maertin Keseke*
 323. *Jacques Modde*
 324. *Toussain van Haken*
 325. *vi(du)a et liberi Donaes vand(en) Boghaerde*
 326. *de zone Donaes van(den) Boghaerde* [later tussengeprangd]
 [1570 : doorstreept en in de linkermarge *es poortre*]
 327. *m(eeste)r Claeis van Heemere*
 [1570 : (aanvulling) *t'Andwerpe*]
 328. *Loys de Zuttere f(i)liu)s Jans*
 [1568/9, 1570 : *f(i)liu)s Jans* weggelaten]
 329. *m(eeste)r Jan Calewaert*
 330. *m(eeste)r Gillis Boudins*
 331. *m(eeste)r Lievin van Tessele*
 332. *vi(du)a Jacop Lauwers*
 333. *liberi Sebastiaen Lauwers*
 334. *Cornelis Lauwers*
 335. *Jan Lauwers*
 336. *m(eeste)r Jacop Kervyn*
 [1568/9, 1570 : (aanvulling) *can(o)nick*]
- f° 8v
337. *m(eeste)r Lievin Westerlynck*
 [1568/9, 1570 : (aanvulling) *can(o)nick*]
 338. *Nicolaes van Nieuwenhuus*⁷⁵
 339. *m(eeste)r Adriaen de Schildere*
 340. *Cornelis de Vriese ghetrouwt hebben(de) vi(du)a m(eeste)r Cla(is) de Schildere*
 [1570 : *ghetrouwt ... niet meer vermeld*]
 341. *joncvr(ouw) Clara Schilders*
 342. *Gedeon de Cherf*
 343. *Joos Hoone clerck*
 [1570 : *clerck* niet meer vermeld]
 344. *Michiel de Ruddere*
 345. *Jacques Nollens*
 346. *vi(du)a Pieter Rycquaert*
 [1570 : (later tussengeprangd) *en(de) kynderen*]
 347. *Willem van Rye*
 348. *Lievin van Rije*
 349. *Anthonis van Lokeren*
 350. *vi(du)a et liberi Jan vander Lute* [bedrag: *IJ s p*]
 [1568/9, 1570 : *vi(du)a et* niet vermeld]
 351. *Cornelis de Cueninc*
 352. *liberi Jan Buwez* [bedrag: *IJ s p*]
 353. *Andries Kaerle f(i)liu)s Jans*
 [1570 : *filius ... niet meer vermeld*]
 354. *Anthuenis Simont (Smout ?)*
 355. *Pieter La(m)mertijn*⁷⁶
- 75 Dit zou kunnen gaan om *Nicolaes van Nieuwenhuysse, clerck thresorie* van 1564-65 tot aan zijn overlijden op 16 juli 1604.
 76 Pieter Lamertin was crichouder van 1564-65 tot 1566-67.

356. *m(eeste)r Maertin Cobe*
 357. *Claeis Barot*
 358. *Jacob Bart*
 359. *Michiel de la Fosse* [bedrag: *IJ s p*]
 360. *Jan de Calonne*
 361. *vi(du)a et liberi Guill(aum)e Driepont nu ghetrauwet hebbende Cornelis Goes*
 [1568/9, 1570 : *vi(du)a et Cornelis de Goes ghetraut hebben(de) vi(du)a Guill(aum)e Driepont*]
 362. *Pieter de Jonchee(re)*
 363. *vi(du)a Jacop de Clerc ter Sluus*
- f° 9
364. *Vincent Yman*
 [1568/9, 1570 : (vermeld na nr. 382) *v(idu)a et filia Vincent Yman*]
 365. *Guido Toris cleric*
 366. *Lauwers Janss(oon)e Gheeraerts*
 367. *vi(du)a Jan Gheeraert t' Eecloo*
 368. *t' kint m(eeste)r Jan Oudegheeste*
 369. *Claude Masin*
 370. *P(fiete)r de Zanghere Roijé q..[ausa?] woe(n)t in zijn ambacht* [bedrag: *H s p*]
 [1568/9, 1570 : niet meer vermeld]
 371. *t' kindt Joos de Zanghere* [bedrag: *J s p*]
 372. *Pieter Maes clericq*
 373. *Claeis Ondecoutre* [bedrag: *J s p*]
 [1568/9, 1570 : *te Vuerne*]
 374. *Ghisebrecht Patonlet* [bedrag: *J s p*]
 [1570 : in linkermarge: +, naam en voornaam doorstreept, geen bedrag]
 375. *jonchee(r) Anthuenis de Rebecque heere van Allewarge*
 376. *Joachim Ghiselin* [bedrag: *J s p*]
 [1570 : (aanvulling) *te Steken*]
 377. *Jacop Speelman*
 378. *Jan de Goede*
 379. *liberi m(eeste)r Woutre de Wilde*
 380. *Willem van Haken*
 381. *Jan vander Haghe*
 [1568/9, 1570 : niet meer vermeld]
 382. *Jacques vander Haghe*
 383. *Gillis vanden Storke*
 384. *Gillis van Zwevezele*
 385. *Jan de Cueninck te Ghendt*
 [1568/9 : geen woonplaats vermeld]
 [1570 : tussengeprangd voor *Gillis van Zwevezele* en plaatsnaam onvermeld]
 386. *Andries vander Camere te Ghendt*
 387. *Willem van Halewin*
 388. *jonchee(r) Fransois van Duwez heere van Duwez*
 [1570 : (aanvulling) *te St Omaers*]
 389. *Jan Codduin clericq*
 390. *m(eeste)r Nicolaes Wimpe*
 391. *Jan de Neckere*
- f° 9v
392. *Guill(aum)e Meese*
 393. *Michiel de Vicke ca(usa) vi(ud)a Jacop vanden Beckene*
 [extra in 1568/9, maar niet meer in 1570 : *t' kindt Jacob vanden Beckene*]
 394. *m(eeste)r Cornelis Wouters fi(liu)s mer Jans hee(re) van Vinderhout was*
 [1570 : *heer van ...* niet meer vermeld]
 395. *jonchee(r) Ph(i)l(ip)s van Marnicx hee(re) van Sint Aldegonde*
 396. *jonchee(r) Gillis van Heilweghe ca(usa) f(ili)a Jan van Rooden*
 [extra in 1568/9, 1570 (in 1568/9 later tussengeprangd) : *Jan van Rooden*]
 397. *jonchee(r) Walrant de Tilly ca(usa) f(ili)a Cortewille*
 398. *Chaerles Jacops clericq*
 399. *jonchee(r) Loys de Rebecque hee(re) van Blandecques ghetrouwt hebben(de) vi(du)a Hercules Peys*
 401. *Margriete vi(du)a Cornelis de Goes*
 [1568/9, 1570 : niet meer vermeld]
 402. *Berthelmeus Stijl clericq*
 [extra in 1568/9, niet meer vermeld in 1570 : *Hans f(iliu)s Willems de Febure te Venegen*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *m(eeste)r Guillebert Schuute*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *m(eeste)r Heindric Grisenere sirurgien*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *Jacques de Blieck*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *joncvr(ouw) Marie f(ili)a XPiaen Hauweel wed(uw)e van wijlen Anthuenis van Horenbeke*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *joncvr(ouw) Kathelijne Hauweel*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *heer Aernout Dierkins p(res)b(it)re*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *Chaerles de Cherf f(iliu)s joncheer Anthuenis*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *Ph(i)l(ip)s de Cherf f(iliu)s jonchee(r) Anthuenis*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *jonchee(r) Aernout van St Genoï hee(re) van la Deux*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *jonchee(r) Adriaen van St Genoï hee(re) van Mesnaige*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *joncvr(ouw) Anthonette van Hennyn wed(uw)e van jonchee(r) (niet ingevuld in 1568/9, in 1570: Heindric) heere vanden Coorenhuuse*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *Aernout Buusterman te Ghent*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *Jooris de Ketelboutere (aanvulling 1570) t'Eecloo*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *Joos vander Cruuse f(iliu)s Pieters t'Oostwynckele*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *jonchee(r) Jan van Zinneghem*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *jonchee(r) Fransois van Haesten*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *jonchee(r) Robert f(iliu)s Willems de Croix*]
 [extra in 1570 : *vi(du)a Gillis Pycke*]
 [extra in 1570 : *joncvr(ouw) Lysbette wed(uw)e van wijlent Gillis van Eede t'Eecloo*]
 [extra in 1570 : *Mathijs Wijns t'Eecloo*]
 [extra in 1568/9, 1570 : *Claeis Hallynck messagier*]

[extra in 1570 : *Lievin Dyserinc*]
[extra in 1570 : *Jan Belle*]
[extra in 1570 : *Matheeus Andriess(eun)e br(oe-
der) van Hubr(echt) Andriess(eun)e*]
[extra in 1570 : *Aernout Neyts*]

Zedelghem

403. *'t kindt Ph(i)l(ip)s vander Capelle*

Loppem

404. *mer Jan van Dijcke*
[1568/9, 1570 : *mer* niet meer vermeld]
405. *Jooris van Rokeghem*

Varsenare

406. *jonchee(r) Willem de Gruutere*
[1570 : (aanvulling) *te Ghent*]
407. *jonchee(r) Chaerles Budzin*
408. *Mahieu Ryel heere van Erkeghem* [*heer ... later
bijgevoegd*]⁷⁷
[1568/9 : *heer van ...* niet meer vermeld]
[1570 : later bijgevoegd: *es lanthoudere*]
409. *Jan Wadde* [in de linkermarge: *vi(du)a*]

Straten

410. *jonchee(r) Jacop van Vlaen(deren) hee(re) van
Praet* [in de linkermarge: *vi(du)a*]
411. *jonchee(r) Rutgheer van Botsselaer hee(re) van
Carnesse*
412. *jonchee(r) Lodewijc Luucx hee(re) van Zwevezeel*
413. *joncheer Chaerles de Ruelle heere van Audreny*
[later tussengeprangd]
[1568/9 : *Ryette Revel*]
[1570 : ... *de Revel hee(re) van Audrignies*]

77 Een Boudewijn Ryeel was heer van Erkegem (heerlijkheid binnen Oostkamp bij Brugge) uit hoofde van zijn echtgenote Margareta Barbesaen, ervrouw van deze heerlijkheid. Na haar overlijden was hun zoon Hendrik Ryeel heer van Erkegem. Daarna zijn leden van de familie van den Berghen heren van Erkegem, (zie DE JOIGNY, a.w., p. 47). J.J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. I, Brugge, 1857, pp. 433-434 vermeldt van Hendrik enkel nog drie zusters. Misschien is Mahieu een zoon uit het eerste huwelijk van Boudewijn Ryeel met Margareta de Pontcastel? Het ziet ernaar uit dat de samensteller van de lijst eerst Mahieu Ryeel verkeerdelijk identificeerde met de heer van Erkegem, Hendrik Ryeel en dan zijn vermelding doorschrapte. Mahieu Ryeel, was heer van de dorpsheerlijkheid Bulskamp (ten zuiden van Veurne en niet te verwarren met Bulskampveld in Beernem bij Brugge): we vinden hem aldus vermeld op 24 juni 1564 als voogd van drie kinderen van Lodewijk van den Bryarde en Isabeau van den Brigghe (A. MERGHELYNCK, *Le fief-manoir dit le château de Beauvoorde à Wulveringhem*, I, p. 73 noot 3 en II, pp. 330, 369-72 (authentieke akten)). De Veurnse kroniekschrijver Pauwel Heinderycx 1633-1683) schrijft in zijn *Annalen van Veurne* (uitgegeven door Heemkring Bachten de Kupe, Nieuwpoort, 1964, p. 28) over het leenhof van *Bulscam*: een leengoed met fontcier van 5 gemeten 60 roeden met 23 achterlenen 't welck eertyts toebehoort heeft aen jo(nke)r Mahieu Ryel, lanth(oude)re van Veurnambacht die dit leen anno 1585 achter liet aen jo(nke)r Frans Ryel synen soone ...

f° 10

414. *Guill(aum)e van Waelwijc*
[1570 : (aanvulling) *int Landt van Waes*]
415. *jonchee(r) Andries van Claerout hee(re) van Har-
doye*
416. *jonchee(r) Anthuenis van Huele hee(re) van Lichter-
velde*⁷⁸
417. *vi(du)a jonchee(r) Daneel van Huele*
418. *vi(du)a jonchee(r) Roelandt van Huele*⁷⁹
[1570 : (later tussengeprangd) *jonckheer Jacop
van Huele*]
419. *jonchee(r) Daneel van Huele*
[1570 : niet meer vermeld]
420. *m(eeste)r Gedeon(?) van Huele te Ghendt* [later
tussengeprangd]
[1568/9, 1570 : niet meer hier vermeld, maar zie
achteraan de lijst Straten]
421. *mer Fransois vander Burch scepene*⁸⁰
422. *vi(du)a et liberi mer Adriaen vander Burch*⁸¹
423. *m(eeste)r Jan vander Burch*⁸²

78 Zie DE JOIGNY, a.w., 1935, p. 55: Daneel van Heule (zoon van Jacob en Margareta van den Kethulle), heer van Lichtervelde, + 1548, x Johanna van Belle, + 1570 (nr. 417) hadden drie zonen: Jan, oudste zoon, heer van Lichtervelde, ongehuwd overleden in 1550, Hendrik, tweede zoon, heer van Lichtervelde, ongehuwd overleden in 1553, Antoon (nr. 416), heer van Lichtervelde. Zie ook J. ROELSTRAETE e.a., *Heule 1111-2011*, Heule, 2011. Het is onduidelijk of hij dezelfde Antoon van Heule is, die schepen was van het Brugse Vrije, Oostkwartier van 1555-56 tot aan zijn overlijden op 12 februari 1574 (n.s.) en burgemeester van het Oostkwartier in 1556-57 en 1558-59. Hij wordt er wel nooit vermeld als heer van Lichtervelde, maar anderzijds, in zijn overzicht van de heren van Lichtervelde vermeldt DE JOIGNY dat hij overleed op 12 februari 1573 (os), dus 1574 (ns) wat exact de datum is zoals gegeven in de magistratslijsten van het Brugse Vrije. ROELSTRAETE noemt hem dan weer overleden op 22 november 1558 (ns) (zonder bronvermelding). (zie ook de genealogie de Heule in de verzameling J.I. Masin, nr. 410-1,-2)

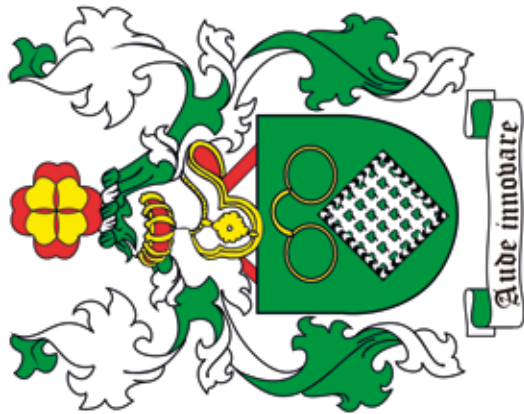
79 Vermoedelijk Livina van Haveskercke, tweede echtgenote van Roeland van Heule (+ 1553), een broer van Daneel van Heule (zie voetnoot bij nr. 416) (H. DOUXCHAMPS, *La famille de la Kethulle*, Brussel, 1996, III, pp. 113-114).

80 Frans vander Burch was in 1538-39 voor het eerst schepen geworden voor het Westkwartier en bleef het tot aan zijn overlijden op 13 mei 1572. Hij was burgemeester van het Westkwartier in 1541-42, 1546-47, 1550-51, 1553-54, 1560-61, 1665-66, 1571-72 en 1572-73. Hij kreeg in 1558 een ridderbrief.

81 Adriaan van der Burch was geboren in 1501 en overleed te London op 1 juli 1557. Hij was meester in de rechten, raadspensionaris van het Brugse Vrije (1531-37, 1538, 1539-41). In 1540 werd hij benoemd tot raadsheer en gewoon meester van de rekwesten in de Grote Raad van Mechelen. In 1547 werd hij benoemd tot voorzitter van de provinciale Raad van Utrecht. In 1556 werd hij voorzitter van de Raad van Vlaanderen en enkele maanden later werd hij lid van de Raad van State. Hij overleed tijdens een diplomatieke opdracht te London. Hij huwde op 15 november 1530 met Barbara van Schoore. Zij was de moeder van de verder vermelde meester Jan (nr. 423) en Catharina, Margriete, Barbara, meester Lambrecht en Adriaan van der Burch.

82 Jan van der Burch (zoon van Adriaan (nr. 422) was in 1562 raadsheer en ontvanger van exploten bij de Raad van Vlaanderen, in 1569 raadsheer bij de Grote Raad van Mechelen en in 1584 president van deze Raad. Hij was in 1593 president van de Privé Raad. Hij huwde met Margareta Camilla Diacetto afkomstig uit Firenze. In 1572 werd zijn huis te Mechelen geplunderd door Protestanten. Hij werd opgesloten maar terug bevrijd door Alva. In 1580 werd zijn huis te Mechelen andermaal door Protestanten geplunderd. Hij overleed te Brussel in 1597 en werd aldaar begraven in de St.-Goedelekerk.

BAECKELAND

Nieuw wapen aangevraagd door Hugo Jean Hubert Germain Baeckeland, geboren te Gent op 3.2.1962 en door het HC goedgekeurd op 19.8.2016 onder het nr. 463. Het wapen mag gevoerd worden door al de nog levende naamdragende afstammelingen van het echtpaar Hubertus Pieter August Baeckeland (Gent 13.3.1931- Gent 26.10.2014) en Ariella Edmonde Germaine Vandenbogaerde (Gent 20.9.1931-Gent 10.7.2004).

Beschrijving

In sinopel een vierkante ruit van zilver/bezaaid met klaverbladeren, omzoomd met een gevlochten koord van sabel en zilver, overtopt door een knijpbrii van goud.
Helm: gevoerd en gehecht van keel.

Wronq en dekkleden: sinopel, gevoerd van zilver.

Helmteken: een kruisgewijs geplaatst klaverenvierblad beladen met schuinkruisgewijs geplaatst klaverenvierblad van goud, de rand rakend van het vorige.

Wapenspreuk: AUDE INNOVARE.

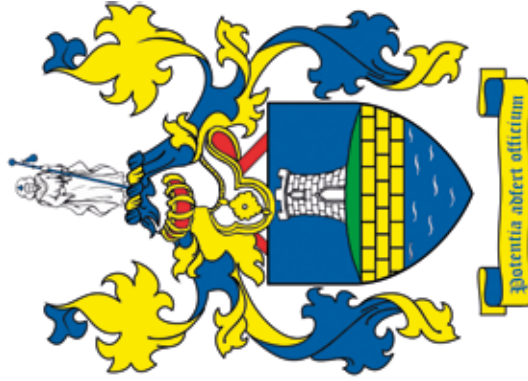
In letters van sabel op een lint van zilver.

Motivatie

Kleuren: zilver en sinopel verwijzen naar de kleuren van het wapen van Eeklo waar aanvrager zijn jeugd heeft doorgebracht. Keel en goud in het helmteken alluderen op de kleuren van het wapen van Kruishoutem de oudst gekende bakermat van de familie.

Figuren: de knijpbrii verwijst naar Oudenaarde waar vele generaties woonden. De zoom (gevlochten koord van sabel en zilver) refereert naar de bijnaam van de inwoners van Gent waar de aanvrager is geboren. Het klaverblad staat voor bezit van land. De omzoomde ruit bezaaid met klaverenbladeren vormen het sprekend gedeelte van het wapen namelijk afgebakend land (F. DEBR., 82).
Wapenspreuk: wordt vertaald als 'Durf te vernieuwen' in de zin van 'verzet uw baken'.

VANDYCKE

Nieuw wapen aangevraagd door Danny François Vandycke, geboren te Roeselare op 29.6.1973 en door het HC goedgekeurd op 19.8.2016 onder het nr. 464.

Het wapen mag gevoerd worden door al de nog levende naamdragende afstammelingen van het echtpaar Jozef Vandycke (Gits 23.3.1938) en Godelieve Jodts (Zwevezele 28.11.1939).

Beschrijving

Doorsneden 1. In lazuur een heuvel van sinopel getopt met een gesloten burcht van zilver gevoegd van sabel 2. doorsneden a. een metselwerk van goud gevoegd van sabel b. van lazuur gerimpeld van zilver.
Helm: gevoerd en gehecht van keel.

Wronq en dekkleden: lazuur, gevoerd van goud.

Helmteken: de heilige Jakobus de Meerdere van zilver, de hoed beladen met een sint-jakobsschelp, de pelgrimsstaf met kalbas, alles van lazuur.

Wapenspreuk: POTENTIA ADFERT OFFICIUM.

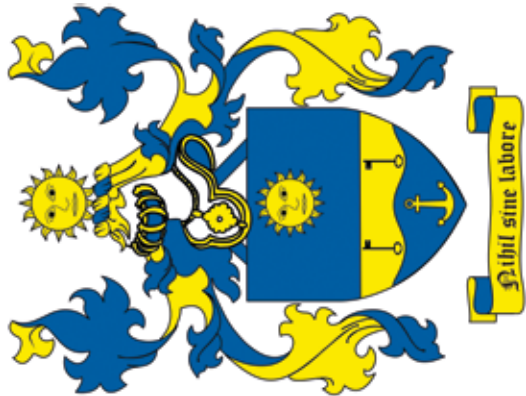
In letters van lazuur op een lint van goud.

Motivatie

Kleuren: goud en lazuur staan voor de kleuren van het wapen van de vroegere gemeente Gits (nu Hooglede).

Figuren: het betreft hier een sprekend wapen (F. DEBR., 422) een metselwerk (dijk) dat het land beschermt tegen het opwellend water. De burcht is een verwijzing naar de interesse van de aanvrager voor immobiliën en symboliseert de bescherming die de familie elkaar geeft. De heilige Jakobus de Meerdere is de patroonheilige van de gemeente Gits, woonplaats van de aanvrager.
Wapenspreuk: wordt vertaald als 'kracht brengt verantwoordelijkheid'.

SOMERS

Nieuw wapen aangevraagd door Frank Somers, geboren te Tielt op 4.11.1958 en door het HC goedgekeurd op 19.8.2016 onder het nr. 465.
Het wapen mag gevoerd worden door al de nog levende naamdragende afstammelingen van het echtpaar Frank Somers (Tielt 4.11.1958) en echtgenote Diana Vaernewyck (Tielt 3.3.1960).

Beschrijving

Doorsneden 1. in lazuur in het hoofd een gezichtszone van goud 2. golvend doorsneden a. in goud twee toegewende sleutels van sable b. in lazuur een anker van goud.

Helm: gevoerd en gehecht van lazuur.

Wronng en dekkleden: goud, gevoerd van lazuur.

Helmteken: de zon van het schild.

Wapenspreuk : NIHIL SINE LABORE.

In letters van sable op een lint van goud.

Motivatie

Kleuren: lazuur verwijst in eerste instantie naar de firma naam " Sovoplastics" opgericht door de aanvrager, alsook naar vrijheid van handelen en denken; goud staat voor het succes in alles wat men onderneemt. Sabel en goud verwijzen naar de kleuren van het wapen van de stad Tielt, geboorteplaats van aanvrager.

Figuren: de zon geplaatst in het hoofdpunt van het schild alludeert op de hoogste stand van zon in de zomer en is aldus een sprekende verwijzing naar de familienaam (F: DEBR., 1142). De sleutel verwijst naar de stad Tielt en het anker naar de hobby van de aanvrager (ondernemen van boottochten) alsook naar de karaktertrek van de familie namelijk " het honkvast zijn " .

De wapenspreuk wordt vertaald als 'Geen resultaat zonder inspanningen'.

DE PAUW

Nieuw wapen aangevraagd door Carlo Eugeen De Pauw, geboren te Evergem op 8.7.1944 en door het HC goedgekeurd op 19.8.2016 onder het nr. 466.

Beschrijving

Gedeeld van goud en sinopel, een aanziende pauw met de staart gespiegeld, alles van het een in het ander.

Helm: gevoerd en gehecht van keel.

Wronng en dekkleden: goud, gevoerd van sinopel.

Helmteken: een gelede dodecaëder van sinopel, gedeeltelijk insluitend een naar links schuinhellende ganzenveer over een rechtshellende ganzenveer; beide kruisend aan de basis, de toppen komende uit de dodecaëder, alles van goud.

Wapenspreuk: ARS ET SCIENTIA.

In letters van sable op een lint van goud.

Motivatie

Kleuren: sinopel staat voor de groene omgeving van het gehucht Terlanen in de gemeente Overijse, woonplaats van de aanvrager. Goud is de gemeenschappelijke kleur van de wapens Overijse en Evergem waarvan laatste de geboorteplaats is van aanvrager.

Figuren: de pauw is een sprekende verwijzing naar de familienaam (F: DEBR., 949). De dodecaëder verzinnebeeldt zowel de wetenschappelijke en bouwkundige achtergrond van de aanvrager alsook zijn loopbaan bij het onderzoekscentrum dat deze figuur als logo voert. De heraldische term van het een in het ander in de beschrijving van het wapen verwijst naar zijn hobby 'wiskunst' waar het schikken van de figuren van het ene in het ander scherping en inslag zijn. De ganzenveer staat symbool voor de interesse van de aanvrager voor het tekenen, schrijven, oude boeken en geschriften. Wapenspreuk: vertaald als 'Kunst en wetenschap', staat voor kennis, kunde en kunst in relatie met de wetenschap.

VAN EMRIK

Nieuw wapen aangevraagd door Walter Henri Louis van Emrik, geboren te Wilrijk op 26.8.1947 en door het HC goedgekeurd op 19.8.2016 onder het nr. 467.

Beschrijving

In goud twee toegewende bijlen van lazuur, het rechtse onderaan, samen het ogal runenteken vormend, overtopt door drie gaffelsgewijs geplaatste bliksemstralen van keel.

Helmspreuk: IN TOTA SINCERITATE.

Wapenspreuk: IN TOTA SINCERITATE.

In letters van lazuur op een lint van goud.

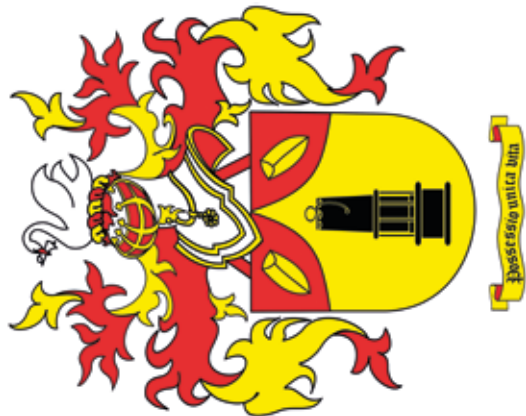
Motivatie

Kleuren: lazuur en goud verwijzen naar de kleuren van het wapen Wilrijk geboorteplaats van aanvrager.

Figuren: de twee kruisende bijlen vormen het ogal runenteken en zijn sprekende verwijzingen naar de naam Emrik, afgeleid van de Germaanse voornaam Emmerick (F. DEBR., 435). Twee ketsende strijdbijlen met bliksemstralen staan voor scheppende en bevruchtende creativiteit, wat verwijst naar het beroep als kunstschilder van aanvrager.

Wapenspreuk wordt vertaald als "In alle eerlijkheid" zoals grootvader van aanvrager steeds voorhield.

VAN DESSEL

Nieuw wapen aangevraagd door Renier Victor Joseph Van Dessel, geboren te Mortsel op 30.3.1938 en door het HC goedgekeurd op 19.8.2016 onder het nr. 468.

Het wapen mag gevoerd worden door al de nog levende naamdragende afstammelingen van het echtpaar Victor Van Dessel (Booischoot 10.4.1859 - Heist-op-den-Berg 30.3.1930) en Maria Roothoofd (Booischoot 20.12.1858 - Mortsel 3.3.1937).

Beschrijving

In goud een mijnwerkerslamp van sabel; een schildhoofd ingebogen gekapt van keel beladen met twee schuingeplaatste beukenootjes, de punt naar onder en naar buiten gericht.

Helmspreuk: POSSESSIO UNICA VITA.

Wapenspreuk: POSSESSIO UNICA VITA.

In letters van sabel op een lint van goud.

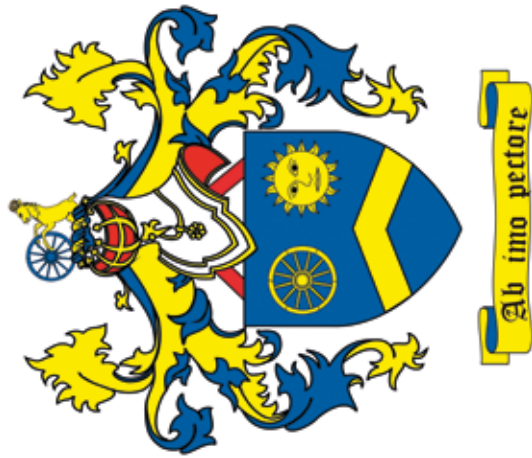
Motivatie

Kleuren: keel en goud staan voor het wapen van Mortsel, geboorteplaats van aanvrager en van Hamont, waar aanvrager zijn jeugd doorbracht.

Figuren: de mijnwerkerslamp staat symbool voor het beroep van de vader van de aanvrager. De beukenootjes (beuk symbool van vruchtbaarheid) refereren aan de onderwijzer-sloopbaan van de aanvrager en symboliseren het bevruchten van de geest met kennis. De zwaan verwijst naar het wapen van Heist-op-den-Berg waar zeven voorgaande generaties woonden alsook naar Brugge waar de aanvrager het merendeel van zijn leven heeft gewoond en 35 jaar lang stadsgids was. De kennis van de geschiedenis die hij als dusdanig nodig had wordt uitgebeeld door de perkamentrol, symbool van Clio, muze van de geschiedenis.

Wapenspreuk: wordt vertaald als 'Het leven is ons enig bezit'.

RAMAEKERS

Nieuw wapen aangevraagd door Frank Ramaekers, geboren te Hasselt op 26.1.1973 en door het HC goedgekeurd op 2.12.2016 onder het nr. 469.

Beschrijving

In lazuur een verlaagde keper, boven rechts een karrenwiel van twaalf spaken, links een gezichtszone, alles van goud.

Helm: gevoerd en gehecht van keel.

Wronk en dekkleden: lazuur, gevoerd van goud.

Helmteken: een uitkomende klimmende ram van goud houdend een karrenwiel van lazuur van twaalf spaken.

Wapenspreuk: AB IMO PECTORE.

In letters van sabel op een lint van goud.

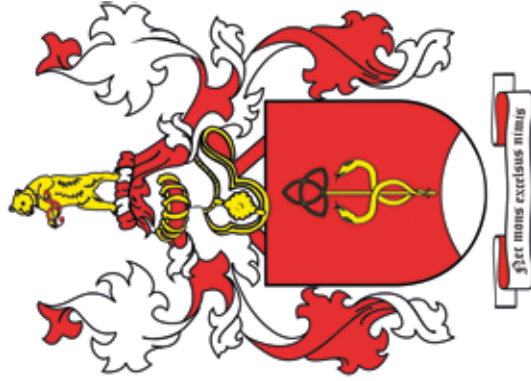
Motivatie

Kleuren: goud en lazuur verwijzen naar de kleuren in het wapen van Zonhoven, geboorteplaats van aanvrager.

Figuren: het karrenwiel is het sprekend element voor de familienaam (F. DEBR., 1011), de zon staat voor de gemeente Zonhoven. De keper is een verwijzing naar de loopbaan van aanvrager in het leger. De ram staat symbool voor standvastigheid, vastberadenheid en doorzetting, karaktertrekken van de aanvrager.

Wapenspreuk: wordt vertaald als 'Uit het diepst van het hart'.

ASSELBERGH

Nieuw wapen aangevraagd door Yorick Asselbergh, geboren te Duffel op 7.1.1997 en door het HC goedgekeurd op 2.12.2016 onder het nr. 470.

Beschrijving

In keel een heuvel van zilver overtopt van een niet-geveulgeelde caduceus, getopt van het triquetra-vesicaten, alles van goud.

Helm: gevoerd en gehecht van keel.

Wronk en dekkleden: keel, gevoerd van zilver.

Helmteken: een staande beer van goud houdend een horizontaal geplaatste solisleutel van keel.

Wapenspreuk: NEC MONS EXCELSUS NIMIS.

In letters van keel op een lint van zilver.

Motivatie

Kleuren: goud staat volgens aanvrager voor rijkdom en kennis, zilver voor eenvoudig en puurheid, keel voor passie.

Figuren: de heuvel alludeert op de plaatsnaam Asselberg (heuvel= berg). De caduceus - o.m. gebruikt als symbool in de geneeskunde - staat voor de studiekeuze van de aanvrager. Het triquetra-vesicaten staat voor de drie-eenheid, terug te vinden in het gezin (vader-moeder-kind), in het christelijk geloof en in de tijd (verleden, heden en toekomst). De solisleutel staat voor de passie van aanvrager voor muziek. De beer verwijst naar de gemeente Berlaar, woonplaats van aanvrager.

Wapenspreuk: wordt vertaald als 'Geen berg is te hoog'.

424. *jonchee(r) Chaerles vander Burch*⁸³
[1568/9 : (aanvulling) *schepene*]
[1570 : niet meer vermeld, maar wel onder Snellegem, zie na nr. 282]
425. *vi(du)a et liberi Jan van Rooden*
426. *vi(du)a Jan de Cherf d'oude*
427. *Maximiliaen de Cherf*
428. *Joos vanden Hecke ontfanghere*⁸⁴
[extra in 1570 : *Fransois vand(en) Hecke f(iiliu)s p(re)dicti*]
[extra in 1570 : *liberi Joos vand(en) Hecke voorn(oemt)*]
429. *m(eeste)r Lievin van Provijn*
430. *Chaerles van Provijn schepen* [schepen later toegevoegd]
431. *Ysabeau van Provijn*
[extra in 1568/9, 1570 : *Guill(aum)e van Provin*]
432. *'t kindt Jan Petit f(iiliu)s Frans*
433. *liberi m(eeste)r Dierick Roels*
434. *Hendric vander Capelle*
435. *Victor f(iiliu)s Cornelis Roels*
436. *Woutre f(iiliu)s Pieters van Huele*
437. *Fransois f(iiliu)s jonchee(r) Pieter van Huele*
[extra in 1568/9 : *joncvr(ouw)* (voornaam niet ingevuld) *vander Burch*]
[1570 : voornaam *Katharina* vermeld en geplaatst tussen nrs. 422 en 423]⁸⁵
[extra in 1568/9 : *joncvr(ouw)* (voornaam niet ingevuld) *vander Burch*]
[1570 : voornaam *Margriete* vermeld en geplaatst tussen nrs. 422 en 423]⁸⁶
[extra in 1568/9 : *joncvr(ouw)* (voornaam niet ingevuld) *vander Burch*
canueninck ter Utrecht]
[1570 : voornaam *Lambrecht* vermeld en geplaatst tussen nrs. 422 en 423]⁸⁸

83 Charles vander Burch was in 1566-67 schepen van het Oostkwartier geworden in vervanging van *Carnoye* (du Quesnoy) tot aan zijn aftreden in 1580-81 omwille van de godsdienststroeibelen maar keerde na de val van de Calvinistische republiek terug als schepen in 1584-85 tot hij in 1599 zijn schepenplaats afstond aan zijn zoon Anselmus van der Burch. Hij was burgemeester van het Oostkwartier 1569-70, 1575-76 en 1594-95. Hij overleed op 29 mei 1609, 80 jaar oud.

84 Joos van (den) Heeke was *ontfanghere* van 1538-39 tot aan zijn overlijden op 1 september 1570.

85 Catharina vander Burch (dochter van Adriaan (nr. 422)).

86 Margareta vander Burch (dochter van Adriaan (nr. 422)). Zij overleed ongehuwd op 29 augustus 1584 en werd begraven in de kerk van Utrecht. In haar wapenbord dat in deze kerk werd opgehangen worden haar vader, en broers en zusters Lambert, Adriaan, Catharina en Barbara vermeld.

87 Barbara vander Burch (dochter van Adriaan (nr. 422)). Zij huwde met Jacob Claissoone Avezoete, heer van Rijkevelde. Zij overleed op 8 november 1607 en werden begraven te Brugge St.-Donaas.

88 Lambrecht vander Burch (zoon van Adriaan (nr. 422)) werd geboren te Mechelen in augustus 1542. Samen met zijn jongere broer Adriaan schreef hij zich in augustus 1559 in te Leuven aan de universiteit (als Mechelaar). Hij studeerde daarna mogelijk nog verder te Douai. In 1578 werd hij deken van het O.L.Vrouwkapittel van Utrecht. Hij bleef rooms-katholiek in weerwil van het Protestants stadsbestuur en overleed als laatste rooms-katholieke deken van Utrecht.

[extra in 1568/9 : *joncheere Adriaen vander Burch in Italie*]⁸⁹

[1570 : Italië niet meer vermeld en geplaatst tussen nrs. 422 en 423]

438. *m(eeste)r Gedeon van Huele ad(vocae)t f(iiliu)s naturalis jonchee(r) Jan, heere van Lichtervelde*⁹⁰

439. *Alexander f(iiliu)s m(eeste)r Cornelis Roelandts*
[1570 : doorstreept en in linkermarge: *poortre*]

440. *Guill(aum)e van Provijn*

[extra in 1568/9 (later tussengeprangd), maar in 1570 (ipv nr. 420) : *Gedeon de Cherf* (in linkermarge: *in Snellegem*) (bedrag doorstreept)]

f° 10v

Andre vrylaeten die men niet en weet in wat ambochten

441. *mer Ph(i)l(ip)s Lykerke*⁹¹ *here van Eversbeke*
[1568/9 : in de linkermarge: + en bedrag doorstreept]

[1570 : niet meer vermeld]

442. *vi(du)a mijn hee(re) van Jats*

443. *mijn hee(re) van Vaulx*

444. *vi(du)a vanden ouden hee(re) van Vaulx*

445. *filius mer Robrecht van Longheval*

446. *mer Jan van St Omaers hee(re) van Morbecq(ue)*

447. *jonchee(r) Fransois van St Omaers hee(re) van(den) Borre*

448. *mijn hee(re) van Lesclastiere*

[1568/9 : in de linkermarge: *vi(du)a*]

449. *liberi mer Glaude van Halewin hee(re) van Nieuwerl(eet)*

450. *mijn hee(re) van Snatere* [in linkermarge: *vi(du)a*]

451. *jonchee(r) Fransois hee(re) van Rycourt*

452. *jonchee(r)* [geen voornaam vermeld] *van Wedergrate heere van Neyghem*

453. *jonchee(r) Heinryc hee(re) van Yves*

454. *mijn heere van Ocron te Rijsssele*

455. *vi(du)a jonchee(r) Eraert van Berchem*

456. *jonchee(r) Jan Weinsone voocht van(de) kinder(en) Jan van Rooden*

[1568/9, 1570 : niet meer vermeld]

457. *vi(du)a et liberi m(eeste)r Pieter Heindricx*
[1568/9 : in de linkermarge: 's heer *Wo(utersambacht)*]

458. *vi(du)a et liberi m(eeste)r Denijs de Backer(e)*
[1568/9, 1570 : niet meer vermeld]

459. *vi(du)a et liberi Jacop Ydzweert*

89 Adriaan vander Burch (zoon van Adriaan (nr. 422)) werd geboren te Mechelen ca. 1543. Samen met zijn oudste broer Lambrecht schreef hij zich in augustus 1559 in te Leuven aan de universiteit (als Mechelaar). Hij studeerde daarna in Italië: op 4 maart 1567 liet hij zich inschrijven te Padua en hij promoveerde te Siena op 22 april 1569. Daarna werd hij secretaris of griffier van het Hof van Utrecht. Hij huwde op 1 oktober 1570 met Cornelia Schrijvers. Hij publiceerde vele Latijnse gedichten. Hij overleed te Utrecht op 24 december 1606 en werd begraven in de Mariakerk aldaar.

90 Allicht een bastaardzoon van Jan van Heule, heer van Lichtervelde (ongehuwd overleden in 1550), zie de voetnoot bij nr. 416.

91 *Lykerke* = Liedekerke. Zie over hem: G. DE LIEDEKERKE, *Histoire de la maison de Gavre et de Liedekerke*, dl. II, Brussel, 1969, pp. 319-336, hij overleed in november 1568 (p. 330).

460. *liberi Hendric van Beernem*
[extra in 1568/9 maar niet meer in 1570 :
joncheere Chaerles heere van Harchies, met in de
linkermarge: *Zarren* (bedrag doorstreept)]

Ald(us) inneghestelt bij mijn heeren de b(urgemeester)s
den X in sp(or)cle XV^c LXVJ

J Damme

So(m)me CXXVIII Lb IJ S. p.⁹²

[1568/9 : geen slotformule, noch som]

[1570 : *Ald(us) ghesmaldeelt bij mijn heeren de*
b(urgemeester)s in der manieren voorscreven den
V in januarie XV^c LXIX mij p(rese)nt
J. Damme]

Bestuurders en hoge ambtenaren van het Brugse Vrije woonden meestal zelf niet in het Brugse Vrije

In zijn lijst van 10 februari 1567 (ns) vermeldt de griffier bij nogal wat namen een bestuursfunctie, zoals schepenen, burgemeester of een ander ambt die deze op dat ogenblik (of eerder, dan "wijlen(t) ...") uitoefende in het bestuur van het Brugse Vrije. Het leek ons interessant deze gegevens eens te confronteren met de zittende magistraat op dat ogenblik (baljuw, krikhouder, de burgemeesters en schepenen, ontvanger, griffier, de raadspensionarissen en de klerken), zoals vermeld in de jaarrekening.

Volgende personen maakten de magistraat van het Vrije uit, aangesteld september 1566⁹³ met tussen haakjes het nummer in de lijst van afzittende vrijlaten:

BALLIEU.

Mher Phil(ip)s van Ognies (nr. 25)

CRICHOUDER.

Pieter Lamertyn (allicht nr. 355)

BURGHMEESTERS.

Jo^r Cornelis Sceperus, heere van Eecke, commune (nr. 276)

Lowis de Cherf, heere van 's Gruterszaele, Oost (nr. 185)

Guille van Rokegem, Noord

Charel van Boonem, West (nr. 297)

SCHEPENEN INT OOSTEN.

92 Onze eigen optelling komt uit op 129 Lb 11 s.p. Maar gezien de lijst af en toe inlassingen of ook doorschrapte bedragen bevat en we niet weten of hij zijn optelsom maakte voor zijn eerste aanpassing of na zijn laatste of ergens tussenin, is een klein verschil niet onverwacht.

93 F. PRIEM, *Documents extraits ...*, a.w.

Victor van Dixmuyde (nr. 37)

Arnoudt vander Bargie (nr. 184)

Jan van Maldegem (nr. 2, maar zie de opmerking in de lijst)

Carel van Provin

Anthone van Heule

Mahieu Quiel (nr. 189)

Lowis du Bois

Charel vander Burgh (nr. 424)

NOORT.

Adriaen van Haveskercke (nr. 261)

Frans vander Straeten (nr. 296)

Cesar de Clerck (nr. 294)

Andries Claerhoudt

Baudewyn Masiet (nr. 188)

Hubrecht Andries dict Audejans (nr. 7)

Jan van Overschelde (nr. 225)

Frans Naus (nr. 106)

WEST.

Eloye Mazin (nr. 293)

Philibert Ourssin (nr. 42, maar zie de opmerking in de lijst)

Mathias Laurin (nr. 278)

Frans vander Burgh (nr. 421)

Jan van den Driessche

Jacob de la Torre (nr. 295)

Frans van Hallewyn (nr. 302)

Jan de Thiennes (nr. 158)

BUFFETTE.

Joos van Heeke, ontfangher (nr. 428)

Mre Jan van Damme, greffier (nr. 298)

Mr Charel de Schildere, pensionaris (nr. 301)

Mr Adolf van Meetkercke, pensionaris (nr. 231)

Mr Laurens d'Aula, pensionaris (nr. 300)

Mr Ferdinande Veranneman, pensionaris

Martin de Mil, clerck civil (nr. 299)

Nicolaes van Nieuwenhuysse, clerck thresorie (allicht nr. 338)

Max. de Clerck, clerck weesen

Michiel Pauwaert, clerck crimineel (nr. 21)

Uit de vergelijking blijkt dat we ze bijna allen terugvinden. Op één baljuw, één krikhouder, één burgemeester van commune, drie burgemeesters van schepenen van de drie kwartieren en drie maal acht schepenen in elk kwartier, dit zijn samen 30 personen gaat het om 24 personen die buiten de kasselrij woonden en slechts zes erbinnen. 4 op de 5 woonde dus zelf niet in het Brugse Vrije ...

Dit geldt al evenzeer voor de leden van het *buffette*: de uitvoerende functies van ontvanger, griffier, de vier raadspensionarissen en de vier klerken: op deze groep van tien zijn er acht die buiten de kasselrij woonden, ook 4 op de 5 dus.

80% van de bestuurders en van de uitvoerende ambtenaren van het Brugse Vrije woonden dus zelf *niet* in het Brugse Vrije! Van de uitvoerende ambtenaren (ontvanger, griffier, raadspensionaris of klerk) vereiste hun functie toch dat zij minstens enkele dagen in de week, zoniet alle wekdagen, zouden bereikbaar zijn in de 'kantoren' van het Brugse Vrije (op de Burg) om hun functie uit te oefenen. Dus zou men verwachten dat hun verblijfplaats de stad Brugge was (geen deel van het Brugse Vrije). Maar volgens de gepubliceerde costume van 1664 waren laten van het Brugse Vrije wonend in de stad Brugge van belasting (zetting) vrijgesteld. Als ze toch de 6 s.p. betaalden zou dit betekenen dat ze buiten de grenzen van het Vrije woonden. Dit lijkt weinig realistisch. Misschien was die vrijstelling in 1567-70 nog niet van kracht: de costume van 1542 (zie verder) zegt (nog?) niets over een vrijstelling.

Eigenlijke woonplaatsen van de afzittende vrijlaten 1567 (ns), 1568/9 en 1570 (ns)

De lijst vermeldt helaas maar zelden (een 40-tal in de lijst 1567 (ns)) waar de afzittende vrijlaten dan wel *werkelijk* woonden. Waar de lijsten het wel doen, hebben we hieronder vermeld (de nummers verwijzen naar de transcriptie van de lijsten):

- wonend in steden binnen de grenzen maar niet onder de jurisdictie van het Brugse Vrije: Oostende (149), Torhout (191), Diksmuide (205), Sluis (8, 22, 95, 99, 363)⁹⁴

- wonend in dorpen of steden buiten het gebied van het Brugse Vrije maar nog in Vlaanderen: Noordschote (209, 210), Veurne (373), Ieper (175bis), Oostwinkel (402.15), Eeklo (167, 402.14, 402.20, 402.21), Gent (117, 123, 149bis, 245, 289, 303, 310, 385, 386, 402.13, 406), Dendermonde (133), *Steken* (Stekene?) (376), Land van Waas (414), Zuytpeene (206), Belle (202), Hazebrouck (196) en Rijsel (454)

- wonend in steden in Brabant of Holland: Antwerpen (316, 327.1), Mechelen (162, 249, 268, 285), Delft (116)

- wonend in de aangrenzende Franssprekende graafschappen Artesië of Henegouwen: Douai (160), St Omaers (388), Cambrai (272), Valenciennes (224, 280)

- wonend ver buiten de Nederlanden: Compiègne (218), Venetië (*Venegen*) (402.1) en (niet nader bepaald) Italië (437.5).

Van anderen waarvan de woonplaats niet vermeld wordt kan men aannemen dat zij zeker niet in het Brugse Vrije

⁹⁴ Vreemd hierbij is de vermelding in de lijst 1570 onder Ghistelambacht van *Jooris Broot te Ghistele* (257.1), die dus blijkbaar toch in zijn ambacht woonde en dus eigenlijk niet bij de afzittende vrijlaten thuis hoort ...

woonden omwille van bv. de functie die zij uitoefenden: zoals Maximiliaan van Berghen, bisschop (later aartsbisschop) van Kamerijk (Snellegem, 267), meester Jan van Berghen, heer van Waterdijk, president [van de Grote Raad] te Mechelen (Snellegem, 268], Cornelis de Scepper, heer van Eke: hij woonde te Eke in Oost-Vlaanderen op de heerlijkheid die zijn vader, staatsraad van de Nederlanden had gekocht in 1540 (Snellegem, 276), Philips van Marnix, heer van Sint Aldegonde, de latere buitenburgemeester van Antwerpen (Snellegem, 395).

En wat te denken van Mahieu Ryel (Varsenare, 408)? Hij wordt vermeld in de lijst van 1567, 1568/9 en 1570 waar in de laatste lijst later werd bijgeschreven: *es lanthoudere* en zijn bedrag doorstreept. *Landhouder* is de typische term die gebruikt werd voor een "burgemeester" van de schepenbank van de kasselrij Veurne. We vinden inderdaad een jonker Mahieu Ryeel met volgende loopbaan in de kasselrij Veurne⁹⁵:

16.6.1563-12.6.1564: 14de schepen op 18
12.6.1564-19.6.1566: 4de schepen op 18 (2 termijnen)
15.6.1567-19.6.1569: landhouder van de wet (2 termijnen)
19.6.1569-16.6.1570: 1ste schepen op 18
24.6.1572-7.9.1574: 3de schepen op 18 (2 termijnen)
23.6.1576-18.6.1577: landhouder van de wet
23.6.1579-21.6.1580: landhouder van commune
26.3.1580-19.9.1581: 2de schepen op 18
19.9.1581-7.6.1582: 1ste schepen op 18
7.6.1582-7.9.1583: 2de schepen op 18

Deze afzittende vrijlaat van het Brugse Vrije had dus een loopbaan in de schepenbank van de kasselrij Veurne die al in 1563 was begonnen en nog doorliep tot 1583. De laatste lijst, afgesloten 5 januari 1570 (ns) geeft dus zijn vermelding van landhouder met 'vertraging', daar zijn mandaat al geëindigd was op 19 juni 1569 en hij inmiddels terug eerste schepen was.

Inschrijving in een ambacht van het Brugse Vrije

Volgens het *particulier transport* van 3 april 1518 (ns)⁹⁶ was het rechtsgebied van het Brugse Vrije verder ingedeeld in de hieronder vermelde ondergeschikte 'ambachten'. Dit *transport* is de uitsplitsing (volgens een verdeelsleutel) van de totale belasting geheven op het Brugse Vrije naar elk ondergeschikt ambacht. Het aandeel dat elk ambacht moest opbrengen staat tussen haakjes. Dit aandeel ('quote' genoemd) moest vooral de bevolkingsdichtheid en dus de economische draagkracht van elk ambacht weerspiegelen (gemeten d.m.v. volkstellingen):

⁹⁵ P. DONCHE, *Schepenen-Keurheren van Veurne-Ambacht. Naamlijsten van 1240 tot aan de unie met de schepenbank van de stad in 1586, aangevuld met de namen van baljuws en krikhouders*, Antwerpen-Berchem, 2006.

⁹⁶ RAB, Brugse Vrije, Registers, nr. 589.

Ysendyck Ambacht: de prochies van Gaternesse, Sente Katelinen, Sente Margrieten, Sente Jans in Heremo (quote: 3-6-0)

Oostburch Ambacht: de prochies van Sente Eloy, Sente Baefs, Nieuwerkerke, Scoondycke, Moerkercke al(ia)s Groede, Breskinssant (quote: 6-13-0)

Ardenburch Ambacht: de prochies van Sente Cruus, Sente Lauwereins, Onser Vrouwen bezuuden, Onser Vrouwen benoorden, Cocxyde, Onser Vrouwen binnen Sluus, Heinckewerve, Heylt, Cadsant, Sente Baefs (quote: 7-16-5)

Ambacht en prochie van Moerkercke (quote: 0-16-3)

Oostkerke Ambacht: de prochies van Oostkerke, Lapschue(re), Sente Katelinen buiten Damme, Waelscappelle (quote: 4-4-5)

Dudseel Ambacht: de prochies van Dudzeele, Coolkercke, Raemscappelle (quote: 2-16-10)

Lisseweghe Ambacht: de prochies van Lisseweghe, Heyst, Knocken (quote: 2-16-4)

† Ambacht van Uutkercke: de prochies van Uutkerke, Sente Jans up den Dyck, Wendunen (quote: 0-28-6)

† Ambacht ende prochie van Zuwenkerke (quote: 0-20-1)

† Ambacht van Meetkercke: de prochies van Meetkerke, Sente Pieters up den Dyck (quote: 0-16-8)

† Ambacht ende prochie van Houthave (quote: 0-21-5)

† Ambacht ende prochie van Nieuwestre (quote: 0-9-7)

† Ambacht ende prochie van Vliesseghem (quote: 0-13-9)

† Ambacht ende prochie van Clemskercke (quote: 0-19-7)

† Ambacht en(de) prochie van Bredenhout (quote: 0-19-11)

† Ambacht van Oudembourchout: de prochies van Oudembourch, Ettelghem (quote: 0-15-10)

's Heerwoutersambacht: de prochies van Ettelhem, Oudembourch, Zandtvoorde, Breedene, Sente Katelinen Mariekerke (quote: 3-11-1)

Camerlincxambacht: de prochies van Steene, Snellegheerdscock, Leffinghe, Willekinskercke, Slyppen, Mannekinsvere, Middelkercke, Westhende (quote: 6-4-11)

† Ambacht van Vlaerdsloo: de prochies van Vlaerdsloo, Berst, Keyhem, Leecke, Schoorre, Noordtove(r) (quote: 6-8-6)

Wommen Ambacht: de prochies van Wommen, Meercem (quote: 0-40-5)

Eessene ambacht: de prochies van Eessene, Clerchem (quote: 2-6-11)

† Ambacht van Zarren: de prochies van Zarren, Andsame (quote: 0-25-9)

† Ambacht ende prochie van Bovenkercke (quote: 0-5-9)

† Ambacht ende prochie van Couckelaere (quote: 0-28-8)

† Ambacht ende prochie van Yechteghem (quote: 0-12-7)

† Ambacht ende prochie van Erneghem (quote: 0-17-4)

† Ambacht ende prochie van Aertrycke (quote: 0-6-9)

Ghistelambacht: de prochies van Ghistele, Moere, Zande, Zevencote, Houckevliete gheseit Cappelle, Westkercke, Roucxem, Ettelghem, Bekeghem, Zerkeghem (quote:

4-2-7)

† Ambacht ende prochie van Zerckeghem (quote: 0-5-3)

† Ambacht van Jabbeke: de prochies van Jabbeke, Staehille (quote: 0-33-2)

† Ambacht ende prochie van Snelghem (quote: 0-7-8)

† Ambacht ende prochie van Zedelghem (quote: 0-6-9)

† Ambacht ende prochie van Lophem (quote: 0-7-10)

† Ambacht ende prochie van Varsenae(re) (quote: 0-12-2)

† Ambacht ende prochie van Straten inde prochie van Sente Andries (quote: 0-11-10)

De lijsten van de afzittende vrijlaten volgen deze indeling volledig, hieronder geven we de aantallen ingeschrevenen per ambacht van de lijst 1567 (ns):

1-8	8	Ysendycke ambacht
9-24	16	Oostburch ambacht
25-78	54	Aerdenburch ambacht
79-94	16	Moerkercke ambacht
95-100	6	Oostkercke ambacht
101-110	10	Dudzeele ambacht
111-116	6	Lisseweghe ambacht
117-117	1	Uutkercke ambacht
118-119	2	Zuwenkercke ambacht
120-128	9	Meetkercke ambacht
129-129	1	Houthauwe [Houtave]
130-130	1	Nieumenstre [Nieuwmunster]
131-134	4	Vlisseghe
135-138	4	Clemskercke
-	0	Bredenehouck
-	0	Oudenburchouck
139-145	7	's Heer Woutermans ambacht
146-149	4	Camerlincx ambacht
150-180	31	Vlaerdslo ambacht [Vladslo]
181-203	23	Wommen ambacht [Woumen]
204-211	8	Eessene ambacht
212-220	9	Sarren ambacht [Zarren]
223-223	1	Bovenkercke
224-226	3	Couckelare
-	0	Ichteghem
227-230	4	Erneghem
231-237	7	Aertrycke
238-257	20	Ghistelambacht
-	0	Zerckeghem
258-266	9	Jabbeke
267-402	136	Snellegem
403	1	Zedelghem
404-405	2	Loppem
406-409	4	Varsenare
410-440	31	Straten
441-460	20	onbekend ambacht

De favoriet Snellegem

Uit bovenstaand lijstje springt meteen in het oog dat van de 460 vrijlaten er liefst 136 ingeschreven staan onder het ambacht van **Snellegem** of **30%** van het totaal terwijl er in sommige andere ambachten maar enkele of zelfs geen enkele ingeschreven staan.

30% is nog meer bijzonder hoog als we naar het demografisch belang van Snellegem kijken weerspiegeld in zijn 'quote': Snellegem-ambacht komt qua 'quote' uit het *particulier transport* van 1518 naar voor als één van de kleinste ambachten in het Brugse Vrije. Van de 35 ambachten hadden enkel de (overigens naburige) ambachten Bovenkerke, Aartrijke, Zerkegem en Zedelgem een nog (ietsje) kleinere verdeelsleutel. Onder Snellegem-ambacht ressorteerde maar één dorp, Snellegem zelf, onder sommige andere ambachten ressorteerden er vaak meerdere tot zelfs 10 zoals in Gistelambacht en Aardenburgambacht.

Met zijn quote van 0-7-8 staat Snellegem op dezelfde voet als het ambacht Loppem (quote 0-7-10), maar onder Loppem waren amper twee afzittende vrijlaten geregistreerd. Waarom waren er dan zo buitensporig veel vrijlaten in het, demografisch gezien 'onbenullige' Snellegem geregistreerd?

In eerste instantie lijkt het er op dat het de vrijlaten zelf waren die hierin de hand hadden: wie niet binnen de grenzen van het Brugse Vrije woonde maar afzittend vrijlaat wou worden mocht bij zijn inschrijving immers zelf het ambacht kiezen waaronder hij zou ingeschreven worden. Het primitief cahier van de *costuymen* van 1542, in de rubriek *Van incommende vrylaeten* onder art. LXXIIIJ zegt erover: *item, es voorts ghekeurt ende gheordonneert, dat zo wat persoon vrylaet of vrylaetesse zal willen wesen, zy ende een yghelicken van hemlieden ghehouden werden te commene ter camere vanden lande vanden Vryen, ende aldaer te verclarene waer ende in wat ambocht zy vrylaet wezen willen ...*⁹⁷ De gedrukte gehomologeerde *costuyme* van 1664⁹⁸ verschilt hierin niet: (art. XXV) *Alle andere die vrij-laten ofte vrij-latersen willen wesen, syn ghehouden te commen ter Camere vanden lande vanden Vrijen, ende aldaer te verclare waer, ende in wat ambacht sy vrij-laten wesen willen ...* Dat ongeveer 30% precies Snellegem-ambacht uit 35 mogelijke ambachten uitkoos om zich er te laten registreren was dus de keus van die inschrijvers zelf.

Voor het vrijlaatschap als niet-inwoner van het Vrije moest men jaarlijks een zetting betalen. Dat het daar misschien goedkoper zou geweest zijn kan niet de reden zijn. De *costume* van 1542 specificceert geen pre-

cies bedrag (enkel: *van jaerlicx te betalene ofte doen betalene huerliedder zettinghe*), de gedrukte *costuyme* van 1664 wel maar er is geen onderscheid naar ambacht: (art. XXVII) *Alle afzittende vrijlaeten, behoudens de gone woonende binnen der stede van Brugghe, zijn ghehouden jaerlicx te betaelen slandts proffijte jn redemptie van haerliedder zettinghen zes grooten.*

Dat vele vrijlaten precies in Snellegem waren ingeschreven was ons al jaren geleden voor het eerst opgevallen maar navraag voor een verklaring gaf altijd een negatief resultaat.⁹⁹ In een bewerking van het *aanvaardingsboek* 1463-1794 van het Brugse Vrije vermeldt de inleiding: *personen die in Brugge gingen wonen konden toch laat van 't Vrije zijn (blijven). Ze dienden zich in te schrijven onder het mom van Vrijlaet in Snelleghemambacht*¹⁰⁰. Uit de bovenstaande lijsten lijkt het niet dat registratie onder Snellegem enkel door inwoners van Brugge werd gedaan: in 1567 op 460 kennen we van een 40-tal de woonplaats en deze is nooit Brugge (zie hoger), dus ook niet voor alle 14 uit die 40 die onder Snellegem staan geregistreerd.

Was Snellegem dan om nog een andere reden bijzonder aantrekkelijk? Een fiscaal paradijs (zoals Monaco, de Kaaimaneilanden, Panama, enz. ... heden ten dage) of -godbetert - een toevluchtsoord voor wie gerechtelijke vervolging wou ontlopen zoals Doornik er een was (tot 1521) als een enclave van Frankrijk in de Nederlanden? Niets wijst er evenwel op dat het dorpje Snellegem ook maar iets van dien aard te bieden had.

Binnen een kasselrij hadden de ondergeschikte ambachten nauwelijks autonomie, laat staan eigen wetten en decreten. Een kasselrijambacht kon niet op eigen houtje fiscale gunstmaatregelen uitvaardigen, alleen een kasselrijbestuur of een stadsbestuur kon dat (en hebben daar ook van gebruik gemaakt). En zelfs al zou een kasselrijbestuur op één of andere manier aan een specifiek ambacht een voordeel toegekend hebben, dat is de vraag waarom dan niet *iedereen* die afzittend vrijlaat wou worden koos voor Snellegem als hij toch vrij in zijn keuze was.

97 Het artikel LXXIIIJ van de *costuyme* van 1542 vervolgt met wat de kandidaat afzittende vrijlaat nog moest doen: *ende ter voorseyde camere zekere ende bortucht te doene met twee souffissante persoonen vrijlaeten wezende, van jaerlicx te betalene ofte doen betalene hierliedder zettinghe, ten zy dat zy die vrylaeten werden willen gheeft waeren binnen den lande vanden Vryen tot twaelf ponden par., ende dat ghebleken zynde zullen verbynden tselve landt of rente voor hemlieden, huerliedder hoirs ende naercommers te betalene huerliedder jaerlicxsche zettinghe; welcke borghen de pointers ende zettters ghehouden werden te stellene inde rollen metten principaele: twee betrouwbare, binnen het Vrije wonende, vrijlaten moesten zich borg stellen voor zijn jaarlijkse betaling van de zetting, tenzij de afzittende vrijlaat een inkomen had uit grondbezit of uit rente op gronden binnen het Vrije van 12 pond parisis of meer, dan moest hij dit land of die rente als onderpand verbinden aan zijn jaarlijkse betaling van zetting.*

98 L. VAN DEN HANE, *Vlaems recht ...*, p. 133.

99 In 2003 werd onze vraag ook geformuleerd in de *Vraagwinkel* in een tijdschrift: L.LUCIENJ V.LANJ A.ICKER, 'Vrijlaten van het ambacht van Snellegem', in: *Biekorf*, 103 (2003), p. 95: *Vele inwoners van het Brugse Vrije waren "vrylaet van den ambachte van Snelleghem" ofwel lieten ze zich als vrijlaat in het ambacht van Snellegem inschrijven zonder er te verblijven. Er waren zeker veel meer vrijlaten van Snellegem dan er normaal in die kleine gemeente en in dit landelijk ambacht hadden moeten zijn. Waarom waren er zoveel inwoners uit het Vrije, die niets met Snellegem te maken hadden, erop uit om de civiliteit van dit ambacht aan te nemen?* Er kwam geen antwoord in het decennium daarna (zie *Biekorf*, 113 (2013), p. 146, noot 51 (met foute verwijzing naar *Biekorf*, 93 (1993) dat 103 (2003) moet zijn). De vraag bleef onbeantwoord. We legden de vraag ook voor aan historici van de Universiteit Gent maar ook hier had men er geen verklaring voor.

100 J. PATTEEUW, *Aanvaardingsboek Brugse Vrije 1463-1794*, Brugge, FV-Brugge, 2001, p. 4. *Bewerking van RAB, Brugse Vrije, Registers*, nr. 568)

Het lijkt er ons eerder op dat het een 'gebruik' was dat afzittende vrijlaten die geen uitgesproken voorkeur (bv. om herkomstredenen) voor dit en dat ambacht hadden opteerden voor Snellegem.

Snellegem had in een zeer ver verleden een zeer belangrijke rol gespeeld in de West-Vlaamse geschiedenis. Het was een Merovingisch kroondomein geweest met als centrum de fiscus 'Het Oosthof' waar de vertegenwoordiger van het gezag resideerde en van waaruit o.m. de belastingen werden geïnd. In de 7de eeuw werd er een kerkje gebouwd, wellicht de eerste kerk van de kustgouw Vlaanderen. Door de zeer snelle groei van Brugge in de 12de en 13de eeuw woonden er al gauw meer mensen buiten de oudste stadskern dan er binnen. In 1230 was de stad vragende partij voor een territoriumuitbreiding op het terrein van de aloude grote heerlijkheden Snellegem en Sijsele, waarvan de Reie de grens vormde. Deze gekanaliseerde waterloop liep van zuid naar noord van het Minnewater naar de Dampoort dwars door de huidige stad. Ten westen was de heerlijkheid van Snellegem, ten oosten die van Sijsele. De Reie vormde ook de scheiding tussen de bisdommen Doornik (Snellegem) en Utrecht (Sijsele). Met Snellegem verliep de territoriumverkoop vrij vlot en de bewoners van het uitbreidingsgebied werden van laten in Snellegem, poorters van Brugge (met Sijsele verliep dat veel minder vlot en pas na de Guldensporenslag (waar Sijsele de kant van de Leliaerts had gekozen) waarbij de graaf de heerlijkheid Sijsele aansloeg werd de uitbreiding mogelijk).

Het daarna verkleinde Sijsele bleef nog steeds een redelijk onafhankelijke heerlijkheid (appendante heerlijkheid) en viel dus buiten het rechtsgebied van het Brugse Vrije. Het gebied van de oude heerlijkheid Snellegem daarentegen werd deel van het Brugse Vrije. De plaatsnaam Snellegem had dus een oude eerbiedwaardige bijklank.

Het valt ook op dat vele afzittende vrijlaten in Snellegem tot de *upper class* behoorden: in 1567 een (aarts-) bisschop, een president van de Grote Raad te Mechelen, vooraanstaande Brugse families zoals de Laurijns (en aanverwanten), en niet te vergeten: onder de baljuw, krikhouder, de vier burgemeesters en 24 schepenen en de 10 uitvoerende ambtenaren van het Brugse Vrije waren op de 33 daarvan die afzittend vrijlaat waren er 13 geregistreerd onder Snellegem.

Zich "vrijlaat in Snellegem" kunnen noemen klonk misschien een stuk voornameer dan (bv.) "vrijlaat in de Bredehouck" (waar in 1567 alvast niemand zich toe liet verleiden). Ligt daar de reden?¹⁰¹

¹⁰¹In dit verband zou het interessant geweest zijn de beweegredenen te kennen van jonker Charles van der Burch (nr. 424), die zoals enkele andere leden van zijn familie afzittende vrijlaten onder Straten-ambacht waren, maar die in 1570 plots geregistreerd staat onder Snellegem-ambacht. In september 1569 was hij voor het eerst burgemeester van het Oostkwartier geworden, na enkele jaren schepen voor dit kwartier geweest te zijn.